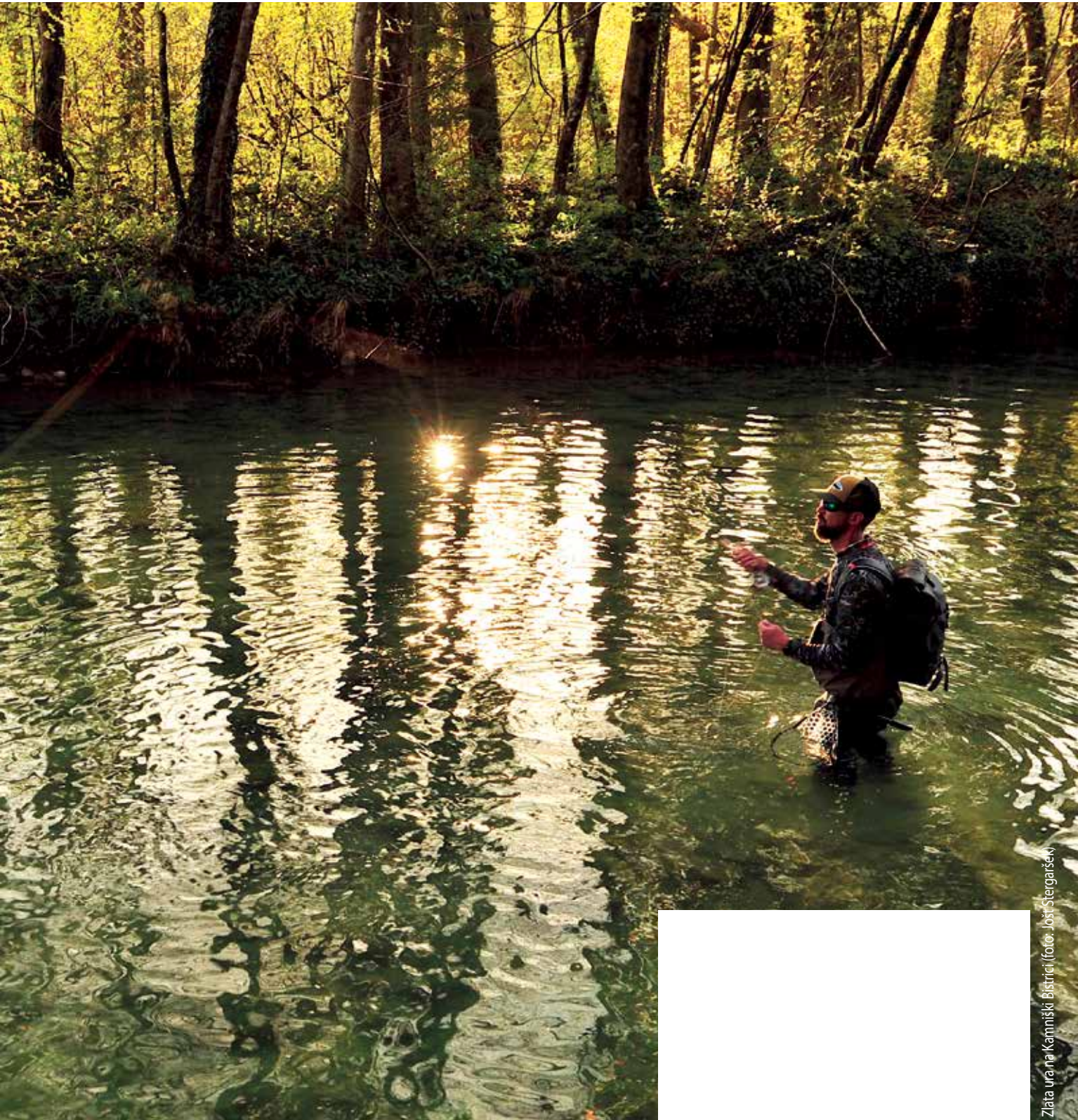

4

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2026
LETNIK LXXXV
ISSN 0350-4573

Zlata ura na Kamniški Bistrici (foto: Jošt Stergaršček)

Nebo se z mano zliva

*Dan svoje začetke stresa,
rdeča v sobi je zavesa,
sonce prve žarke pase,
skupaj s krilom dam jih nase.*

*Čevlje si na pol obujem,
življenje od blizu opazujem
in v vodi belo skalo
sonce ji srce je dalo.*

*Divja lilija iz obale
pravi, da bi danes znale,
ribe skakati v vrečo,
ribičem za pravo srečo.*

*Vdihnem radost in veselje,
svežino dneva, ki odpelje,
svobodna sem igriva,
nebo se z mano zliva.*

*Mojca Kovač,
Foto: spletni viri*

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

STIKI:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: **Igor Kloboves**

člani:

Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: **Alenka Ličen**

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Vsebina

RIBIŠKA POEZIJA

Nebo se z mano zliva
Mojca Kovač 82

AKTUALNO

Konferenca o sladkovodnem ribištvu 2026 –
aktualni izzivi ribiškega upravljanja

Tina Leskošek 84
Se obetajo spremembe?
Uredništvo 87

DELO RZS

20. seja UO RZS
Mag. Igor Miličič 89

RIBIŠKI ETIČNI KOTIČEK

Fotografiranje trofejne ribe
Dr. Miroslav Žaberl 90

OBVESTILA

Razpis XXXI. tabora mladih muharjev Osilnica 2026
Aleš Horvat, dr. Miroslav Žaberl 91

PRAVNI KOTIČEK

Pravica člana do informiranega odločanja na zboru
društva: analiza obveznosti priprave pisnih poročil in
predlogov sklepov
Jože Cepec 93

OHRANIMO NARAVO

Ko reka izgubi svojo pot: vodne ovire in
povezanost rek
Žiga Tertinek 96

RIBOLOV

Med poribljavanjem, ribolovom in intervencijami
Bine Kramberger 99
Teško pričakovan začetek lova postrvi
Toni Janežič 103

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Izjemen dosežek perspektivne ekipe
RD Brestanica – Krško na državnem prvenstvu
v lovu rib s plovcem 2025
Jože Šmejc 105

DRŽAVNA PRVENSTVA

Matjaž Tirovič - državni prvak v muharjenju 2025
Jure Osolin 108

V SPOMIN

Peter Zorec 110
Stojan Ulčar 110

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Kormoranov je (tudi) v Slovenskih goricah že dolgo
preveč
Marjan Toš 111

REPORTAŽA

Skrivnostna Ljubljana
Domen Guštin 112

MUHARSKI KOTIČEK

Izbira nove palice v poplavi ponudb
Tomaž Modic 115

RIBIČI KUHAJO

Kuhana postrv z zelenjavo in vinom
Jure Ušeničnik 117

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2026:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	5. 2.	5. 3.	9. 4.	7. 5.	4. 6.	6. 8.	10. 9.	8. 10.	5. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

KONFERENCA O SLADKOVODNEM RIBIŠTVU 2026 – AKTUALNI IZZIVI RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA

Ribiško upravljanje na celinskih vodah je zahtevna naloga, ki od ribiških družin terja veliko časa, naporov in iznajdljivosti. Izmenjava izkušenj glede aktualnih izzivov upravljanja in predstavitev vloge in dela Zavoda za ribištvo Slovenije (v nadaljevanju ZZRS) pri teh izzivih so bili glavna tema Konference o sladkovodnem ribištvu 2026. Februarja smo se predstavniki ribiških družin, ZZRS in strokovnjaki drugih institucij zbrali na Brdu pri Kranju, prisluhnili predavateljem, odpirali pereče teme in sodelovali v konstruktivni debati.

TEMELJ RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA – PUR

V prvem delu konference je Danilo Puklavc (ZZRS) osvetlil postopek priprave Programa upravljanja rib (PUR), ki kot krovni dokument vsebuje strokovne podlage za celovito upravljanje rib v celinskih vodah Slovenije. PUR določa temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib, načela posegov v populacije posameznih ribjih vrst, usmeritve za poribljavanje in gojitev rib ter usmeritve za varstvo območij, zavarovanih po predpisih o ohranjanju narave.

PUR je bil sprejet leta 2015. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Sektor za lovstvo in ribištvo) trenutno pripravlja osnutek novega PUR-a, ki ga sproti usklajuje z ZZRS, Ribiško zvezo Slovenije, Direkcijo za vode in Zavodom RS za varstvo narave. ZZRS hkrati posodablja strokovne podlage za PUR. Priprava novih ribiško gojitvenih načrtov (RGN) se bo začela, ko bo sprejet novi PUR in območni osnutki.

ZZRS se zaveda težkega položaja ribiških družin, ki bi čim prej rade spremenile svoje trenutno veljavne RGN in zato težko čakajo novi PUR. Spremembe v naravi namreč terjajo spremembe v načinu upravljanja. Kljub trudu za pospešitev postopkov bo zahtevnost usklajevanja PUR z ostalimi institucijami terjala še nekaj časa, zato

ZZRS poziva k potrpežljivosti. Dokument bo moral prestati tudi celovito presojo vplivov na okolje.

GRADBENI POSEGI

Pomembna tema letošnje konference, ki spravlja v slabo voljo tako ribe kot ribiške upravljalce, je bila uničevanje rek in potokov, življenjskega prostora rib z neprimernimi gradbenimi posegi. O njej je spregovorila dr. Tjaša Kodela (ZZRS).

Ribe za življenje potrebujejo raznoliko vodno okolje, ki ga najceloviteje oblikuje narava sama. Za dobro stanje ribjih populacij so ključni: razgibane struge in brežine s skrivališči, obrežna vegetacija, ki zagotavlja senčenje in zavetje, tolmeni in brzice, meandri, prodišča oziroma drugi drstni habitati ter zadostna količina vode v strugi. Obrežna vegetacija vodo senči in tako blaži poletna pregrevanja, za ribe pa z visečimi vejami in v vodo segajočimi koreninami predstavlja skrivališča, ki so zelo pomemben del njihovega življenjskega prostora.

Gradbeni poseg v vodi že sam po sebi za vodne organizme predstavlja motnjo, saj povzroča kaljenje, ki je za ribe in ribji zarod lahko usodno. Gradbena podjetja za seboj velikokrat pustijo popolnoma gole brežine. Nemalokrat stroji vozijo po strugi, povzročijo uničenje dna in tamkaj živečih organizmov, ki za ribe predstavljajo hrano.

Konferenca o sladkovodnem ribištvu 2026 (foto: arhiv ZZRS)

Neprimerna, monotona, poravnana utrditev brežine s kamnom v betonu (foto: Arhiv ZZRS).

Primer primerne utrditve brežin na Savinji nad Lučami z zložbo v suho in odbijajući (foto: arhiv ZZRS).

Neprimerna, monotona, poravnana utrditev brežine na potoku Volovljek (foto: Arhiv ZZRS).

Primer primerne utrditve brežin na Savinji z leseno kašto (foto: arhiv ZZRS).

Dolgoročne negativne vplive na ribje populacije pa imajo utrjevanja brežin v obliki poravnanih kamnitih ali celo kamnito-betonskih zložb. To pomeni trajno uničenje življenjskega prostora rib. Kilometri uničenega habitata se seštevajo in vodotoki se zaradi tovrstnih posegov spreminjajo v monotone kanale, kjer se ribe ne morejo skriti in tako tam ne morejo več živeti.

Ribiškim družinam omenjenih stvari ni treba razlagati. Jih je pa znova in znova treba razlagati institucijam, katerih naloga je sicer upravljanje z vodami na način, da se vodni ekosistemi ohranjajo – npr. Direkciji RS za vode in koncesionarjem za urejanje vodotokov. Kljub vsej lepo napisani zakonodaji se zdi, da za dobro stanje vodnih ekosistemov celostno ne skrbi prav nihče. Če želimo upravljati z ribami, smo odvisni od dobrega stanja vodnih habitatov – za ohranjanje teh pa morajo prav vse pristojne institucije opraviti svoje delo.

SMOTRNOST POSEGOV

Na konferenci smo se dotaknili tudi vprašanja o smotrnosti gradbenih posegov. V nekaterih primerih se zdi, da posegi niso utemeljeni z vidika dejanskih potreb na terenu, temveč sledijo porabi denarja, namenjenega vzdrževalnim delom na vodah. Načrtovalci del na reke in potoke ne bi smeli gledati kot na objekte, ki jih je treba nenehno popravljati, ampak kot na žive žile, po katerih teče življenje, ki ga je treba ohranjati. Ko je obrežno zavarovanje enkrat zgrajeno, se nanj gleda kot na objekt, ki ga je treba vzdrževati. Vsakomur bo jasno, kaj pomeni vzdrževanje in popravljanje na stotine obrežnih

zavarovanj in pragov – kot bi pacienta, ki mu gre že tako precej slabo in bi potreboval predvsem počitek, vedno znova zarezali in ponovno zakrpali.

Investitorji bi se morali na vse načine izogibati načrtovanju kakršnihkoli objektov v priobalnem pasu vodotokov – pri tem so predvsem problematične občine s svojimi načrti, npr. glede poteka kolesarskih stez ali širjenja cest proti vodi. Čim umeščamo objekte, ceste ali poti ob vodo, obstaja možnost, da jih bo voda poškodovala. Ker bo potem te objekte potem treba popravljati in ščititi, se bo utrdilo rečno brežino. Z umeščanjem objektov v priobalni pas se ustvarjajo nove potrebe po posegih v brežine v prihodnosti.

PRIMERI DOBRIH PRAKS SONARAVNIH UREDITEV

Vse vendarle ni črno in ne smemo delati krivice koncesionarjem, projektantom in izvajalcem, ki se trudijo, dobro sodelujejo z ZZRS in družinami in so glede sonaravnega urejanja vodotokov že zelo napredni in inovativni. V Sloveniji imamo že veliko primerov dobrih praks urejanja vodotokov na sonaraven način. Težave se pogosto pojavijo šele v fazi izvedbe – kljub primernemu načrtovanju. V tej fazi zaznavamo odsotnost nadzora s strani investitorja, po navadi Direkcije RS za vode. Njihov nadzor je omejen na tehnične lastnosti objekta, kar pomeni, da je s stališča ribištva lahko objekt popolnoma neprimeren.

AKTIVNA VLOGA RIBIŠKE DRUŽINE

Aktivna vloga ribiške družine neprimerno izvedbo lahko prepreči. O vlogi ribiških družin pri posegih v vodotoke je svoje izkušnje predstavil Gregor Križnik, predsednik Ribiške družine Ljubno ob Savinji. Poudaril je dobro sodelovanje s tamkajšnjim koncesionarjem za urejanje vodotokov (Nivo eko d. o. o.), pa tudi velik angažma njihove ribiške družine, ki je na gradbiščih na Savinjskem ves

Primerena groba kamnita zložba v suho z zasaditvijo na Savinji (foto: Gregor Križnik).

čas prisotna. Posledično je veliko posegov izvedenih na način, ki omogoča naravne procese ter ohranja pestrost habitatov za vodne organizme.

Križnik je poudaril pomen stalnega in konstruktivnega sodelovanja med investitorji, projektanti, mnenjedajalci, izvajalci in delavci ter nujnega povezovanja z drugimi skupinami, ki si prizadevajo za ohranjanje naravnih rek, npr. s kajakaši in lokalnimi skupnostmi. Napredek pri sodelovanju s koncesionarjem na svojem območju (Hidrotehnika d.o.o.) je izpostavil tudi predsednik Ribiške družine Bistrica Domžale Franc Kolenc s poudarkom na tem, da tovrstno sodelovanje pomeni res pogosto prisotnost na gradbišču.

ZAKONODAJNE PODLAGE IN RIBIŠKA INŠPEKCIJA

V Zakonu o sladkovodnem ribištvu je zapisano, da je potrebno posege v vodotoke izvesti na način, ki v največji mogoči meri zagotavlja ohranjanje rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti. Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na dristiščih rib med drstenjem in v varstvenih revirjih. ZZRS novih posegov v varstvene revirje tako ne dovoljuje, prav tako ne posegov v drstišča. Zato je zelo pomembno, da ribiške družine ZZRS sporočajo podatke o dristiščih, saj te podatke ZZRS uporabi pri pripravi mnenj.

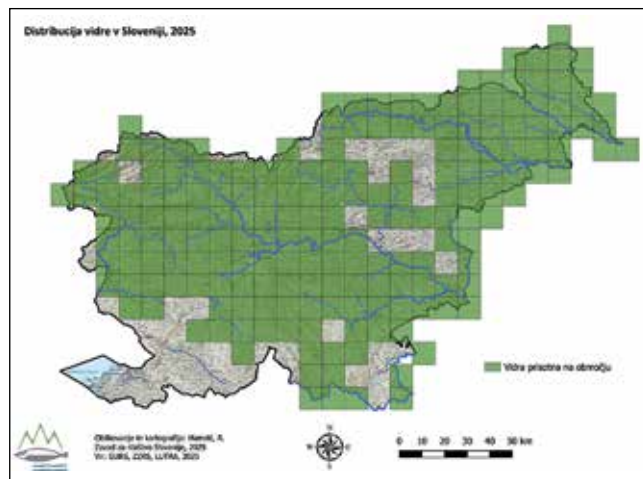
Izvajalci ribiškega upravljanja – torej ribiške družine ter na vodah posebnega pomena ZZRS – so dolžni zaznane kršitve glede posegov v vode prijaviti ribiški inšpekciji. Na konferenci so bili prisotni tudi ribiški inšpektorji – vzpodbudili so ribiške družine k prijavi neprimernih posegov v vodotoke in k večji aktivnosti ribiških čuvajev. Ribiški čuvaj lahko na terenu od gradbene družbe zahteva vpogled v projektno dokumentacijo, del katere mora biti pozitivno mnenje ZZRS (ki ga družina vedno dobi v vednost). Če mnenja ZZRS nimajo ali pa se gradnja izvaja v nasprotju z izdanimi projektnimi pogoji, naj čuvaj obvesti ribiško inšpekcijo.

Zakon o sladkovodnem ribištvu je bil pred kratkim dopolnjen tudi s 67. členom, ki opredeljuje hujše prekrške, med katerimi je tudi neprimeren poseg v ribiški okoliš. Ribiška inšpekcija ima tako zdaj pravno podlago za ukrepanje tudi v primerih, če se poseg ne izvaja v skladu projektnimi pogoji ZZRS.

RIBOJEDE ŽIVALI

Še ena aktualna tema letošnje konference (predstavila jo je Lucija Ramšak iz ZZRS) so bile ribojede živali, ki s plenjenjem predstavljajo velik pritisk na ribje populacije, ki se iz leta v leto stopnjuje ter tako povzročajo škodo ribiškimi družinam. Z večino ribojedih živali se ne upravlja in posledično postajajo vse izrazitejši vir nesoglasij med ribištvom in naravovarstvom. Najpogosteje imajo ribiški upravljalci težave z vidro, čapljami, velikim žagarjem in kormoranom.

Ribiške družine namreč kot del ribiškega upravljanja v ribolovne

Prikaz distribucije vidre v Sloveniji (vir: ZZRS)

revirje vlagajo ribe. V preteklosti so ribiči na tak način v naravo vračali odvzete (uplenjene) ribe, s tem blažili ribolovni pritisk in krepili naravne populacije. V zadnjih desetletjih se je vlaganje rib spremenilo v vzdrževanje ribjih populacij, ki se soočajo z izgubo svojega življenjskega prostora (zaradi zgoraj omenjenih posegov) in z negativnim vplivom podnebnih sprememb.

Številčnost ribojedih živali v zadnjih desetletjih se je z uvedbo Natura območij in s tem zavarovanjem določenih živalskih vrst začela spreminjati oziroma naraščati. Tako so ribištvo in ribe soočene še s tem pritiskom, ki v kombinaciji z izgubo habitata in stresnih razmer zaradi previsokih temperatur in izrednih vremenskih dogodkov ne obeta nič dobrega.

ZZRS je izpostavil nujnost systemskega upravljanja z ribojedimi živalmi, saj ribiško upravljanje ob odsotnosti upravljanja s plenilci ni več mogoče. Nujno je tudi sistematično beleženje škode, povzročene zaradi ribojedih živali v podatkovno zbirko RIBKAT, ki jo kot javno knjigo vodi ZZRS, saj lahko ukrepe načrtujemo le na podlagi podatkov.

Enega večjih trnov v peti v zadnjem času za ribiške družine predstavlja vidra (problematiko je predstavila dr. Kaja Pliberšek z ZZRS). Trenutno je razširjena skoraj po celi Sloveniji (z izjemo Primorske), kjer je bila sicer prisotna že v preteklosti in kasneje iztrebljena. Če so v preteklosti prevladovali stabilni ekosistemi, zdrave ribje združbe in neokrnjen habitat, danes ni več tako. Danes morajo ribe preživeti v ranljivih ekosistemih, nestabilnih ribjih združbah in v prizadetih habitatih. Če je v preteklosti glavni pritisk na ribe predstavljal prelov, so danes glavni pritiski podnebne spremembe in kanaliziranje vodotokov. Ob prihodu plenilca tako ribe »nimajo šans«.

ZZRS in Ribiška zveza Slovenije načrtujeta formiranje delovne skupine, ki bo problematiko ribojedih živali predstavila pristojnim institucijam.

V zaključku konference je Janez Čadež iz Ribiške družine Tržič predstavil primer njihove ribogojnice, kjer so iznajdljive vidre povzročile veliko škodo. Ribiški družini je za povzročeno škodo uspelo dobiti odškodnino. Družina je morala za dokazovanje priložiti natančno dokumentacijo dogodkov in evidenco rib v bazenih. Kot najučinkovitejšo zaščito pred vidro je g. Čadež predlagal električnega pastirja.

VSAKO LETO

Letošnja konferenca je bila med ribiškimi družinami zelo dobro sprejeta in je potrdila potrebo po tovrstnih dogodkih tudi v prihodnje. Pomembno je, da ribiške družine vedo, da s svojimi težavami niso same, da jih lahko izrazijo in da bo ribiška skupnost poskušala najti rešitve zanje.

*Tina Leskošek,
Zavod za ribištvo Slovenije*

SE OBETAJO SPREMEMBE?

Tako kot v preteklih letih smo tudi letos pred volitvami strankam, ki jim je po javnomnenjskih raziskavah kazal preboj v parlament (Demokrati. Anžeta Logarja, Državlansko gibanje Resni.ca, Gibanje Svoboda, Levica in Vesna; lista Nova Slovenija, Slovenska ljudska stranka in Fokus Marka Lotriča; Prerod - stranka Vladimirja Prebiliča, Slovenska demokratska stranka – SDS, Socialni demokrati), zastavili nekaj vprašanj, ki so trenutno najbolj pereča za delovanje ribičev in ribiških družin. Do zaključka redakcije smo na RZS prejeli odgovore Socialnih demokratov, Državlanskega gibanja Resni.ca, skupne liste NSi, SLS, FOKUS, Demokratov Anžeta Logarja, Preroda. Kaj bo novi politični garnituri uspelo narediti, koliko pozitivnega in ali bodo imeli za ribiče posluh, bomo videli v naslednjih mesecih/letih. Upamo pa, da bo nova sestava znala prisluhniti in sodelovati. Predstavljamo vam del njihovih odgovorov, celotne si lahko ogledate na spletni strani Ribiške zveze.

1. Ali v vaši stranki poznate delo ribiških družin v praksi, na terenu in kako ga ocenjujete? Ali bi si ribiške družine po vašem mnenju zaslužile postati proračunski prejemnik s pokritjem določenega dela stroškov, ki jih imajo ribiške družine, ki kot koncesionarke izvajajo pretežni del nalog v javnem interesu (ribiško upravljanje, vlaganje rib, vzdrževanje ribiško čuvajske službe, nadziranje in ukrepanje pri nedovoljenih posegih v vodotoke ...), za kar morajo sedaj državi plačevati koncesijski dajatev?

Socialni demokrati: »Menimo, da je treba sistem financiranja in financiranja redno presojsati z vidika pravičnosti, učinkovitosti in javnega interesa. Ribiške družine kot koncesionarke prevzemajo pomemben del odgovornosti države na področju ribiškega upravljanja, zato je legitimno vprašanje, ali je obstoječi model financiranja optimalen. Če družine poleg izvajanja nalog v javnem interesu nosijo tudi znatne stroške, bi bilo smiselno razmisliti o mehanizmih, ki bi del teh stroškov sistemsko in transparentno sofinancirali.«

Resni.ca: »V stranki Resni.ca se zavedamo pomembne vloge ribiških družin pri varovanju vodotokov, upravljanju ribjih populacij in pri nadzoru nad posegi v vodno okolje. Gre za delo v javnem interesu, ki ga danes večinoma opravljajo prostovoljci. Menimo, da bi morale ribiške družine za izvajanje teh nalog prejemati tudi sistemsko podporo države oziroma delno financiranje iz proračuna, saj opravljajo naloge, ki bi sicer bremenile državo.«

Demokrati Anžeta Logarja: »Rešitev financiranja dela ribiških družin je kompleksna in jo je kot tako za razumeti v smeri našega programa, kjer vedno poudarjamo pravično obremenitev iz vidika dajatev, pa naj si gre za koncesijo ali davek. Neobhodno je treba preveriti kalkulacije dajatev in jih kot take konceptualno uskladiti z vsemi deležniki. Storitve ribiških družin, ki so v javnem interesu, naj tako ali drugače prevzame država, ki mora zaradi širšega interesa poskrbeti za ustrezno stanje v okolju.«

Stranka Prerod: »Vsekakor se na prvi pogled zdi, da bi bil smiseln razmislek o načinu izračunavanja koncesij. Zdi se nerazumljivo, da marsikje ribiške družine plačujejo koncesijo, pa čeprav skrbijo za ohranjenost vodnih virov oziroma življenja v njih. Marsikje bi veljalo razmisliti o ukinitvi ali vsaj drugačni metodologiji izračuna koncesij.«

Skupna lista NSi, SLS, FOKUS: »Po poplavih leta 2023 smo se preko aktivnega angažmaja poslanca podrobno seznanili s stanjem ribištva na reki Savinji, pomenu ribiških družin pri oživitvi Savinje in s stanjem projekta Postani boter svoji ribi. Poplave so bile pokazatelj, da bi naš vodni sistem bil brez aktivnega upravljanja vodotokov, brez ponovnega naseljevanja rib izredno osiromašen, zato podpiramo, da se okrepi finančni položaj ribištva v Sloveniji.«

2. Kako ocenjujete zakonodajo glede projektiranja, izvajanja in nadzora posegov v vodotoke, kako ocenjujete izvedbo teh

posegov na terenu in ali bi podprli idejo o ustanovitvi institucije ali koordinativnega telesa, ki bi skrbel za usklajeno načrtovanje in izvajanje posegov v vodotoke s koordinacijo med različnimi deležniki?

Socialni demokrati: »Pri vseh posegih, še posebej pri obsežnejših je povsem legitimno, da se odpre strokovna in javna razprava o primernosti rešitev. Še posebej, če v regiji že obstajajo dobre prakse sonaravnih protipoplavnih ukrepov, ki so hkrati izboljšali varnost ljudi ter ohranili habitate in turistični potencial. Menimo, da poplavna varnost in varstvo narave nista nasprotujoča si cilja. Podnebne spremembe zahtevajo od nas več znanja, več sodelovanja in več spoštovanja naravnih procesov, ne pa avtomatičnega zatekanja k togi regulaciji in betonizaciji. Reka ni zgolj kanal za odvajanje vode, temveč živ ekosistem, ki ima svojo dinamiko in pomembno vlogo pri blaženju ekstremnih dogodkov. Dolgoročno so pogosto prav sonaravne rešitve – razlívne površine, revitalizacija strug, ohranjanje obvodne vegetacije – tiste, ki zagotavljajo večjo odpornost prostora.«

Resni.ca: »Sedanja zakonodaja in praksa posegov v vodotoke pogosto ne zagotavljata dovolj dobre koordinacije med različnimi institucijami. Podpiramo idejo o ustanovitvi koordinacijskega telesa oziroma mehanizma, ki bi združeval strokovnjake s področja vodarstva, ribištva, varstva narave in lokalnih skupnosti. Cilj mora biti bolj usklajeno načrtovanje posegov v vodotoke ter večje upoštevanje vplivov na ekosisteme.«

Demokrati Anžeta Logarja: »Menimo, da ne gre toliko za vprašanje potrebe po koordinaciji na ravni projektiranja, kot gre za velik deficit na področju potreb in ciljev, ki jih zasledujemo v različnih vodnih telesih. Podpiramo večjo vključenost vseh deležnikov s področja ribištva, a ne šele v fazi podajanja soglasja k projektni dokumentaciji, kar v praksi pomeni slabše rešitve za vodni živelj.«

Stranka Prerod: »Naše mnenje je, da se posegi v vodotoke izvajajo ob predahnem sodelovanju različnih strok, zato so posegi marsikje izvedeni pregrebo in preveč invazivno. Vsekakor nasprotujemo posegom tam, kjer niso potrebni in na način, ki vodna telesa spreminja v betonske ali kamenobetonske »krste« Podprli bi oblikovanje take institucije, pod pogojem, da v njej sodeluje grozd različnih strok.«

Skupna lista NSi, SLS, FOKUS: »Pretrirani posegi v reke in potoke so lahko dolgoročno celo bolj škodljivi kot same poplave. Po izvedbi nujnih sanacij po poplavih leta 2023 so se začela dolgoročnejša sanacijska dela, vendar ta v številnih primerih niso bila usklajena z dobrobitjo prizadetih vodotokov in organizmov, ki v njih živijo. To je priznal tudi minister. Sami zagovarjamo stališče, da bi posegi v prostor morali biti predhodno vsaj v ključnih obsegih usklajeni tudi s predstavniki ribiške zveze oziroma ribiških družin.«

3. Sklad kmetijskih Zemljišč R Slovenije zahteva od ribiških družin vračilo zemljišč, ki so jih ribiške družine legalno kupile/pridobile pred osamosvojitvijo Republike Slovenije leta 1991, ker so takrat imele status družbene lastnine. Kakšno je stališče vaše stranke do obveznega neodplačnega vračanja zakonito pridobljenih zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč? Ali menite da je simbolični dolgoročni najem ustrezna rešitev tega problema oziroma kako bi dolgoročno rešili problem zakonsko določene »nacionalizacije«, ki pesti tudi nekatere druge nevladne organizacije?

Socialni demokrati: »Možnost simboličnega dolgoročnega najema lahko predstavlja eno od oblik ureditve razmerij, vendar sama po sebi morda ne naslavlja vseh odprtih vprašanj. Zato menimo, da bi bilo smiselno pristopiti k celovitemu dialogu med državo in prizadetimi organizacijami ter poiskati sistemsko rešitev, ki bo spoštovala tako javni interes kot tudi legitimna pričakovanja

organizacij. Ključno je, da se vprašanje reši na način, ki krepi pravno predvidljivost.«

Resni.ca: »Menimo, da je obvezno neodplačno vračanje zakonito pridobljenih zemljišč ribiških družin na Sklad kmetijskih zemljišč problematično in nepravilno. Ribiške družine so ta zemljišča pridobile zakonito in jih uporabljajo za izvajanje dejavnosti v javnem interesu. Podpiramo rešitev, ki bi zagotovila dolgoročno pravno varnost – bodisi z ohranitvijo lastništva bodisi z dolgoročnim in stabilnim najemom pod pravičnimi pogoji.«

Demokrati Anžeta Logarja: »Podpiramo rešitve, ki so povezane z ustreznimi mehanizmi pridobivanja ugodnega ali brezplačnega najema ali upravljanja zemljišč v javni lasti z namenom izvajanja javnih storitev. Zakonodajca že danes to dopušča, saj se na primer izobraževalnim ustanovam ali ustanovam z javnim interesom zemljišča lahko odda brezplačno, kar pa ne pomeni, da najemnik ne nosi stroškov povezanih z zemljiščem (stvarjo najema).«

Stranka Prerod: »Predlagamo, da se v teh primerih izvede vrnitev pridobljenih zemljišč z možnostjo zakupa, ki je brezplačen ali predstavlja simbolično vrednost.«

Skupna lista NSi, SLS, FOKUS: »Ustavno sodišče je januarja letos ponovno odločilo, da 14. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih iz leta 1993 ni v neskladju z ustavo. Odločitev US je treba spoštovati, četudi se z njo ne strinjamo v celoti. Zadnja novela zakona o divjadi in lovstvu je prinesla začasno rešitev glede ureditve upravljanja zemljišč, namenjenih izvajanju trajnostnega gospodarjenja z divjadjo, ki naj bi se lovskim družinam dodelila v neodplačno upravljanje. V naslednjem mandatu je tako treba odpreti dialog z vsemi vpletenimi in poskusiti najti rešitev, ki bo zadovoljila vse strani.«

4. Ribojede ptice (veliki kormoran, čaplja, raca žagarica, rečni galeb) in ribojede zveri (vidra) so zaradi svoje zaščite v zadnjem desetletnem obdobju dosegle eksponentno rast, zaradi česar v določenih ribiških območjih predstavljajo grožnjo in veliko nevarnost za obstoj domorodnih in varovanih ribjih vrst, s katerimi se prehranjujejo, v že tako degradiranih habitatih. Kako bi po vašem mnenju bilo treba reševati ta problem, da bi ustrezno zaščitili ribji živelj? Ali bi podprli možnost plašenja, z odvzemom določenega števila osebkov iz narave v najbolj ogroženih ribiških okoliših?

Socialni demokrati: »Izhajamo iz načela ravnotežja v naravi. Plenilci so naravni del ekosistema in njihova prisotnost sama po sebi ne predstavlja problema, če je okolje zdravo in dovolj bogato. Kadar pa pride do lokalnih neravnovesij, je treba ukrepati premišljeno, na podlagi podatkov in strokovnih ocen, ne pa na podlagi občutkov ali posamičnih primerov. Prednost bi morali imeti ukrepi, ki izboljšujejo stanje habitatov – revitalizacija vodotokov, ohranjanje drstišč, izboljšanje vodnega režima in zmanjševanje drugih pritiskov.«

Resni.ca: »Varovanje narave mora temeljiti na ravnovesju med zaščito posameznih vrst in ohranjanjem celotnega ekosistema. V primerih, kjer pride do prekomernega vpliva ribojedih vrst na ribje populacije, podpiramo strokovno utemeljene ukrepe upravljanja populacij. Ti lahko vključujejo tudi nadzor populacije ali plašenje, vendar vedno na podlagi znanstvenih analiz in v sodelovanju z naravovarstvenimi institucijami.«

Demokrati Anžeta Logarja: »Problem je bistveno širši in zajema vse vrste, ki zaradi zaščite dosežejo ugodno raven populacije. Monitoring je šibek oziroma neustrezen, zato se varstvene stopnje zaščite na nacionalni ravni ali na ravni EU prepočasno spreminjajo, kar pa onemogoča ustrezno uravnavanje populacij. Nekatere vrste presega nosilnosti okolja in zato prihaja do dolgoročne ne le gospodarske, temveč tudi ekološke škode. Podpiramo ukrepe plašenja kot trenutni ukrep. Izpostavljamo pa, da bi boljše načrtovanje ureditev vodotokov (kot ga na kratko opisujemo v 2. točki) omogočilo tudi boljše stanje vegetacije na obrežjih (npr. vrbe) in oblikovanja ribjih zavetišč (npr. podslapje). Na ta način bi na sonaraven način omogočili zaščito vodnega življa pred pticami.«

Stranka Prerod: »Mnenja smo, da je človek v naravo posegel do stopnje, da je upravljanje za doseganje ravnovesja nujno. Iz tujine (Avstrija) vemo, kakšno škodo na vodotokih so povzročili plenilci, vemo tudi, da je v Sloveniji še veljavna odločba, s katero je dovoljeno plašenje in odstrel kormoranov. Tovrstna ureditev se nam zdi ustrezna. Brez dvoma bo potreben premislek o upravljanju z vidro, posebej ob najbolj pomembnih (alpskih in kraških) vodotokih. Treba je poudariti, da morajo pri teh vprašanjih strokovna mnenja imeti večjo težo od političnih.«

Skupna lista NSi, SLS, FOKUS: »Ministrstvo za naravne vire in prostor ne sme biti talec nekaterih nevladnih organizacij. Preštevilčno populacijo, naj si bo to medvedov ali določenih vrst ptic, je potrebno urejati strokovno in odzivno. Z namenom varovanja ribjih vrst tako podpiramo plašenje in odstrel, kot ga od lanskega leta izvajajo na območju reke Mure.«

5. Kakšno je stališče vaše stranke do razvoja ribiškega turizma, ki ima multiplicirane učinke, saj ne prinaša zaslužka zgolj s prodajo ribolovnih dovolilnic, temveč in predvsem s turistično nastanitvijo, prehrano in morebitnim vodenjem? Ali menite, da so najboljše ribiške destinacije dovolj prepoznavne in si zaslužijo večjo podporo države?

Socialni demokrati: »Menimo, da ima država pri tem pomembno vlogo. Ne toliko v neposrednem upravljanju, temveč v strateški promociji trajnostnih destinacij, podpora infrastrukturi, usposabljanju kadrov ter povezovanju turizma z varstvom narave in regionalnim razvojem. Če želimo, da so vrhunske ribiške destinacije mednarodno prepoznavne, potrebujejo usklajeno promocijo in razvojne spodbude, hkrati pa jasna pravila, ki bodo dolgoročno varovala naravni kapital, na katerem ta turizem temelji. Naš cilj je model, kjer ribiški turizem ni izčrpavanje narave, temveč njena odgovorna valorizacija – v korist lokalnih skupnosti, obiskovalcev in prihodnjih generacij.«

Resni.ca: »Ribiški turizem predstavlja pomembno razvojno priložnost za številne regije v Sloveniji, zlasti na podeželju. Poleg prodaje ribolovnih dovolilnic prinaša prihodke tudi v gostinstvo, nastanitve in lokalno gospodarstvo. Menimo, da bi morala država bolj sistematično podpreti razvoj ribiškega turizma, promocijo slovenskih ribiških destinacij ter infrastrukturo, ki omogoča trajnostni razvoj te dejavnosti.«

Demokrati Anžeta Logarja: »Upravljanje destinacij in upravljanje turističnih tokov je pomembna tema razvoja turizma, ki jo kot država še ne razumemo povsem. Ključno je, da glede na velikost države gledamo Slovenijo kot eno destinacijo, znotraj nje pa mikro- in makroregije z mnogo aktivnostmi. Ni veliko destinacij v svetu, ki bi na primer s področja ribiškega turizma gostu lahko ponudila toliko različnih vrst ribolova na sorazmerno kratki razdalji.«

Stranka Prerod: »Vsekakor bi podprli večjo vključenost ribiškega turizma v shemo STO promocije, a ob ukrepu, da se v revirjih jasno določijo nosilne zmogljivosti. Vemo, da so nekateri vodotoki na meji preobremenjenosti (Soča). Prav tako je naše stališče, da naj se cene ribolovnih dovolilnic oblikujejo prosto na trgu. Vsak upravljalec revirja naj ima pri tem proste roke. Kjer je upravljanje boljše, bodo cene višje, kjer je slabše in manj povpraševanja, pa nižje. Hkrati pa tudi vemo, da na primer na Soči obstaja latentni konflikt med različnimi turističnimi interesi. Rezerv je precej, moramo pa jasno zapisati, da bi tudi ponudniki ribiških doživetij morali stopiti na pot večje interesne povezanosti in enotnosti, da bi tako sistem imel enotnega in enovitega sogovornika.«

Skupna lista NSi, SLS, FOKUS: »Slovenija ponuja nekatere vrhunske ribiške destinacije. Zavedamo se, da je ribiški ekosistem izredno krhek. Na eni strani podpiramo razvoj ribiškega turizma, ki pa ne sme postati premnožičen. V naslednjem mandatu smo zato odprti za vaše predloge, kako urediti to področje, ki ima zagotovo možnosti za še večji razvoj in dodano vrednost.«

Uredništvo

20. seja UO RZS

Seja je potekala v četrtek, 5. 3. 2026, v sejni sobi RZS, prisotnih je bilo osem članov odbora.

Tokratna seja je imela nekaj več točk kot običajno, ker je šlo za sejo odbora pred skupščino RZS, ko je treba pregledati poročila o delu v preteklem letu. Pri pregledu zapisnikov preteklih sej so se člani UO dogovorili o obeležitvi dneva rib selivk 23. maja 2026, kjer bi sodelovali skupaj z ZZRS in z inštitutom Revivo. Komisija za naravovarstvo bo posebej pozorna na izvajanje Uredbe o obnovi narave, ki je bila sprejeta na osnovi evropske zakonodaje in od držav članic terja določitev rokov in odsekov za obnovo posameznih delov narave – za ribiče je tu podana možnost zahteve renaturacije vodotokov. Komisija za delo z mladimi je podala poročilo o pripravah za letošnji mladinski muharski tabor. Pripravili bodo učno uro vezanja muh, na katerem bo Hans van Klinken, znani vezalec, mladini predstavil svoj vezalski stil. Na UO je bil tudi sprejet predlog, da se predvidoma v naslednjem letu RZS in RD svoje aktivnosti glede izvajanja možnih aktivnosti v naravi predstavijo v posebni brošuri, namenjeni šolnikom. V spomladanskem času, ko se RD odločajo za podelitev priznanj, ima tudi Komisija za priznanja povečan obseg svojega dela.

Osredni del seje UO je bil posvečen obravnavi različnih poročil o delovanju zveze v preteklem letu in obravnavi predlogov sprememb pravnih aktov RZS. V finančnem poročilu je predsednik RZS predstavil pozitivno poslovanje RZS v preteklem letu. Člani UO so razpravljali o večanju števila oglaševalcev v glasilu Ribič, stroških izvedbe kongresa CIPS in stroških računovodstva zveze. Poročili nadzornega odbora RZS in inventurne komisije RZS sta bili sprejeti brez posebnosti. Pred predvideno skupščino RZS je treba preveriti posodobitve zveznih pravilnikov in pravil iz različnih področij njenega delovanja. Na pobudo predsednika RZS je bil podan Predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o organizaciji dela, delovnih razmerjih in plačah delavcev strokovne službe. Predlog predvideva spremembe delovnih mest strokovne službe RZS, in sicer ukinitve mesta računovodje, ki se ga nadomesti z mestom strokovnega sodelavca za naravovarstvo in ekologijo. Spremembe so predlagane še pri količnikih osnove plač za delovni mesti poslovni tajnik in za novega strokovnega sodelavca. Potrjen je bil predlog 8 % povišanja osnove plače za vse delavce RZS. Predlog sprememb Pravilnika RZS o varovanju osebnih podatkov je bil predstavljen na podlagi zahtev, ki jih je urad informacijskega pooblaščenca podal na RZS. S spremembo so zaobjeti vsi relevantni osebni podatki, ki so nujni za delovanje tako RD kot RZS. Vsi ostali nenujni podatki v novi bazi podatkov bodo odstranjeni. Pri Pravilniku o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških izpitov je pravna komisija pri RZS na podlagi preučitve zakonskih podlag prišla do ugotovitve, da RZS nima pravne podlage za urejanje pogojev za pristop k ribiškemu izpitu. Starostni pogoj za pristop morajo v svojih statutih določiti same RD. Večina RD je svoje statute priredila po vzorčnem primerku RZS, ki najnižjo starost za opravljanje ribiškega izpita določa s 15. letom. Člani UO RZS so potrdili osnutek letnega poročila o delu v preteklem letu, skupaj s predlogom dnevnega

reda skupščine. Imenovan je bil kandidat RZS za rednega člana skupščine OKS-ZŠZ za mandat 2026–2030 in potrjen predsednik RZS kot predstavnik RZS na letošnji volilni skupščini Olimpijskega komiteja. Pri vprašanju priporočljivega ribiško-čuvajskega kroja so se člani UO, na podlagi ponovne primerjave finančnih podatkov, odločili, da se RD ponudi cenovno ugodnejša možnost opreme. Dokončan bo osnutek pravilnika o delovni obleki za ribiške čuvaje, kjer bodo predpisani vsi elementi (našitki, znaki RD, ipd). UO RZS je potrdil predloga RD Bled in RD Ruše za podelitev priznanja plaketa RZS in obenem potrdil predloga podelitve jubilejne listine RZS ob okrogli letnici delovanja za RD Brestanica - Krško in RD Ruše.

Pri vprašanju seznanitev o dejavnostih v času med dvema sejama so člani UO RZS obravnavali 8 točk oz. dogodkov. Tako so se seznanili z zaključki dobro obiskane konference ZZRS o sladkovodnem ribištvu 13. 2. 2026. Konferenca je bila uspešna, naslovila je za delovanje RD pomembno tematiko (posegi v vodotoke, načini komunikacije RD z drugimi deležniki v postopkih in problematika ribojedih živali). Sestanka skupin *Life 2 Rivers* 4. 2. 2026 in sestanka delovne skupine za celinske vode 26. 2. 2026 se je udeležil predsednik RZS. Prva skupina deluje na področju možnosti renaturacije vodotokov, druga pa na področju možnosti vzpostavitve medresorskega telesa, ki zaobjema vse deležnike pri načrtovanju in izvedbi posegov v vodotoke. Predsednik RZS in predsednik komisije RZS za promotivne aktivnosti sta se udeležila ribiškega sejma *Pescare Show 2026* v Riminiju, Italija. Namen obiska je bil preučiti možnost sodelovanja RZS in njenih članic na tem sejmu. Predvidoma se bo RZS prihodnje leto, v sodelovanju s Turistično zvezo Slovenije in ZZRS, predstavila na tem sejmu. Zelo zanimiv posvet o ribogojstvu ciprinidov je bil predstavljen v RD Tolmin. Tu so madžarski ribogojniški strokovnjaki predstavili načine gojenja ribjih vrst, kot sta klen in mrena, ki sta v Sloveniji prepuščena zgolj naravnemu prirastu. Izvedeno interno usposabljanje za športnega delavca 21. 2. 2026 na Ptujju je bilo ocenjeno kot uspešno, prisotni so bili 103 slušatelji. Pred bližajočimi se državnoborskimi volitvami je RZS zastavila pet vprašanj političnim strankam, katerim javnomnenjske raziskave kažejo najverjetnejšo izvolitev v Državni zbor RS. Člani UO so potrdili vsebino vprašanj in zastavljeni rok pridobitve odgovorov. Seznanitev je obsegala tudi podatke o pripravah novega programa osebnih podatkov SULEC, ki bo nadomestil obstoječi program KLEN. Prenosi podatkov v novo bazo potekajo nemoteno. Rok za dokončanje programa je postavljen na 1. 4. 2026. Sestanek delovne skupine RZS za usposabljanje ribiških vodnikov je potekal skupaj s predstavnikoma Fakultete za turizem Univerze v Mariboru. Na sestanku 27. 2. 2026 je bilo dogovorjeno, da predstavniki Združenja ribiških vodnikov Slovenije pripravijo strokovne predloge programa usposabljanja vodnikov, ki ga potem predstavniki fakultete ustrezno dopolnijo z izobraževalnim programom. Vsi prisotni na sestanku so se strinjali, da se bo licenciranje ribiških vodnikov vodilo pod okriljem RZS.

Mag. Igor Miličič,
sekretar RZS

FOTOGRAFIRANJE TROFEJNE RIBE

Ribiči se radi pohvalimo z večjim ulovom. Ker smo tudi poznani kot domnevni »lažnivci« (saj poznate rek: »Toliko je imela med očmi!«), moramo imeti dokaz v obliki fotografije. Da nam bodo ribiški tovariši verjeli in bodo vsaj malo zavistni in da bomo imeli lep spomin na ribiško trofejo. Pa vendarle je tudi pri fotografiranju treba upoštevati pravilno držanje ribe in biti zadržan glede časa fotografiranja, predvsem, če nameravamo kasneje ribo izpustiti.

Ribe dihajo s škrgami, ki so posebej prilagojen organ za življenje v vodi in delujejo samo v vodi. Na zraku se škrge izsušijo in po določenem času tudi zlepijo, zaradi česar po izpustitvi ne morejo več zajemati kisika. Zato jim dalj časa trajajoč postanek izven vode zagotovo ne ustreza, hkrati pa jih lahko tudi trajneje poškoduje. To je seveda odvisno od ribje vrste. Ribiči vemo, da so npr. krap, som in jegulja veliko bolj vzdržljive ribe, kot so npr. lipan, postrv ali smuč.

Priporočljivo je, da je riba na suhem manj kot 10 oziroma 20 sekund, odvisno od vrste ribe. Za postrv, ki jo želimo spustiti nazaj v vodo, je priporočljivo, da je na suhem največ 10 sekund. Morda nekoliko dlje, če je nismo pred tem dlje časa utrujali zaradi njene velikosti in tanke trnice - predvrvice. V tujini predvsem ribiči muharji poznajo t. i. *pravilo 10 sekund*, ki zapoveduje naslednje:

- ribo je treba ves čas (ko ni nujno, da je izven vode) držati v vodi. Tudi ko jo zajamemo v podmetalko, naj bo pretežni čas v vodi in ne na zraku.

- Pred odpenjanjem ali drugačnim rokovanjem z ribo si

Trofejni ulov?

Morska lampuga - mahi mahi

No, tole že ni etično ravnanje in pravo fotografiranje.

najprej zmočimo roko, saj lahko suha roka poškoduje ribjo sluz, ki jo ščiti pred okužbami in boleznimi.

- Če nameravamo ribo fotografirati, to opravimo tako, da ribo za nekaj sekund dvignemo iz vode, jo fotografiramo in nato čim prej potopimo nazaj v vodo;

Z morsko perjanico - mečarico smo se tako dolgo fotografirali, da smo jo na koncu, na njihovo veliko veselje, podarili domačinom za obed.

– Po zajetju ali fotografiranju po potrebi ribi pomagamo pri oživiljanju na ta način, da jo držimo v toku, da voda preplavi škrge, in ji z rahlim pomikom njenega telesa naprej in nazaj pomagamo, da sama nemoteno odplava.

Skratka, na vse to pomislite, preden boste v žepu ribiškega telovnika iskali mobilitel, da bi ovekovečili svojo trofejo. Sicer pa pravi ribič ne lovi rib zaradi trofeje, temveč da preživi dan v naravi

in izživi svojo ribiško strast. Tudi to je del nenapisanih etičnih pravil izvajanja ribolova.

Če se že res moramo fotografirati s svojo trofejo, potem ne pozabimo na pravilo »mokre roke«, pravilno držanje ribe (pazite na škrge) in minimalno potreben čas izvedbe fotografiranja.

Sam se sicer izogibam nepotrebnemu fotografiranju, spodnjemu posnetku krapu podobne šarenke pa se nisem mogel upreti. Pa dober prijem.

Besedilo in fotografije: dr. Miroslav Žaberl

OBVESTILA

RAZPIS XXXI. TABORA MLADIH MUHARJEV OSILNICA 2026

Komisija pri UO RZS za delo z mladimi ribiči razpisuje **XXXI. muharski tabor mladih ribičev Slovenije**. Razpis velja za mladoletne člane ribiških družin in nečlane, ki so rojeni v letih **2011 do vključno 2014**. Tabor bo v **RD Kočevje**, hotel Kovač Sela 5, Osilnica **od petka, 15. maja, do vključno nedelje, 18. maja 2026**. Taborniki bodo bivali v prostorih hotela KOVAČ.

Pričakovani **prihod in namestitev udeležencev: petek do 16. ure**.

Vsaka prijaviteljica (*ribiška družina ali območna zveza ribiških družin*) obvezno zagotovi in prijavi mentorja za tabornike iz svojega okolja. Mentor je lahko tudi eden od staršev otrok, udeležencev tabora. Na taboru so lahko prisotni tudi starši otrok, ki so udeleženi na taboru, vendar se morajo prijaviteljici organizatorju tabora, da jim ta zagotovi rezervacijo bivanja, ki pa je samoplačniška. Za vsake tri tabornike je obvezen en mentor.

Prijaviteljica za **mladoletnega člana** prispeva kotizacijo v znesku **90,00 €**, za **mentorja** pa **110,00 €**. Starši otrok, ki niso člani nobene RD, za **svojega otroka** prispevajo kotizacijo v znesku **120,00 €**. Računovodstvo RZS bo na podlagi prispelih prijav prijaviteljicam oz. staršem izstavilo račune, ki morajo biti poravnani pred začetkom tabora.

Vplačanih kotizacij RZS ne bo vračala.

Za prevoz udeležencev na tabor in nazaj poskrbijo prijaviteljice.

Zborno mesto:

Hotela KOVAČ, Sela 5 Osilnica.

Potek prijavljanja:

do 18.4.: RD, ZRD ali klub izbere mladoletne člane za udeležbo na taboru.

do 9.5.: RD, ZRD ali klub prenese kandidate v razpisni seznam v programu KLEN, ki bo odprt od 17. aprila do 8. maja ali do zasedbe prostih mest. V kolikor prijaviteljica ne bo prijavila mentorja, se mora predhodno dogovoriti z eno od sosednjih RD za skupnega mentorja.

Otroke smejo prijavit tudi starši otrok, ki so včlanjeni v eno od ribiških družin, pa tudi tisti, katerih otroci niso člani nobene od RD. V tem primeru starši sami prijavijo tabornika na naslov RZS do 30. aprila (p. p. 2974, 1001 Ljubljana).

do 12.5.: Strokovna služba RZS pripravi pregled vseh udeležencev tabora (ločeno mladoletne člane in mentorje) po abecednem vrstnem redu RD in klubov ter ga dostavi vodji tabora. Strokovna služba upošteva samo tiste prijave, za katere so prijavitelji nakazali kotizacijo.

Opozorilo: V primeru kakršnih koli zdravstvenih težav otroka ali obvezne diete morajo starši napisati navodila za zdravljenje in jih oddati odgovornemu mentorju.

Posebna ponudba: Starši, ki bi želeli za čas muharskega tabora preživeti vikend v Osilnici, se lahko prijavijo, da jim rezerviramo bivanje po ugodni ceni v hotelu ali kje v bližini.

Lep pozdrav in dober prijem!

Predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči:
Aleš HORVAT, l. r.

Predsednik
Ribiške zveze Slovenije:
dr. Miroslav ŽABERL

Program aktivnosti 31. muharskega tabora OSILNICA,**15. do 17. maja 2026**Prizorišče tabora - **Hotel KOVAČ**; Ribolovni revir reka »KOLPA« RD KOČEVJE**Petek, 15. maj**

- Do 16. ure prihod udeležencev tabora v **Hotel KOVAČ, Sela 5, 1337 Osilnica**
  - namestitve po sobah (mentorji in vodja tabora)
- 16.00–16.30 Otvoritev in pozdravni govor udeležencem (vodja tabora)
  - pozdrav predsednika RD Kočevje in predsednika RZS
- 16.30–17.20 Predavanje in praktični prikaz discipline kasting, trening (mentorji, komisija za kasting)
- 17.20–19.30 Met muhe v tarčo in daljavo (mentorji, komisija za kasting - igrišče hotela)
- 19.45–20.30 Večerja (restavracija hotela)
- 20.30–22.00 Vežanje umetnih muh (Hans Van Klinken, vezalna komisija in mentorji)
  - 22.00 Počitek (dežurni mentorji)

Sobota, 16. maj

- 6.30–7.00 Vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob (dežurni mentorji)
- 7.00–8.00 Zajtrk (restavracija hotela)
- 8.30–11.00 Predavanje o entomologiji (učilnica hotela, vezalna komisija)
- 11.00–12.00 Prikaz tehnike muharjenja in priprava pribora za ribolov (vezalna komisija, MTP in mentorji)
- 13.00–14.00 Kosilo (restavracija hotela)
- 14.30–17.30 Ribolov Kolpa in Čabranka (MTP in mentorji)
- 18.00–18.30 Predavanje na izbrano temo (predsednik RZS, predsednik DMR)
- 19.00–19.45 Večerja (restavracija hotela)
- 20.00–22.00 Vežanje umetnih muh (Hans Van Klinken in mentorji)
  - 22.00 Počitek (dežurni mentorji)

Nedelja, 17. maj

- 6.30–7.30 Vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob (dežurni mentorji)
- 7.30–8.30 Zajtrk (restavracija hotela)
- 9.00–12.00 Ribolov na Kolpi z mentorji (MTP - mentorji)
- 13.00–14.00 Kosilo (restavracija hotela)
  - 14.00 Pospravljanje opreme in priprava na zaključek (mentorji)
    - Proste aktivnosti, priprava gradiv za članek, skupinsko fotografiranje in izjave udeležencev tabora
- 15.00 Zaključek tabora (ob 16.00 predvideno razpust tabora)

Ljubljana, marec 2026
Vodja tabora **Aleš HORVAT****V primeru slabega vremena ali povišanega vodostaja na reki se program sproti prilagodi razmeram na terenu.****OPREMA ZA MUHARSKI TABOR**

V kompletu za udeležbo na muharskem taboru mladih ribičev Ribiške zveze Slovenije (RZS) mora biti:

– osebni dokumenti:	– oblačila, obutev in drugo:
KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA	pižama
ČLANSKA IZKAZNICA (neobvezno)	par navadnih copat (za bivanje v domu)
OSEBNA IZKAZNICA ALI POTNI LIST (osebni dokument)	majice – dolg rokav
	majice – kratek rokav
– oprema za bivanje:	spodnje perilo
pribor za osebno higieno: milo, glavnik, šampon, zobna ščetka, zobna pasta	kratke hlače
mala in velika brisača za osebno higieno	rezervne dolge (tople) hlače
baterijska svetilka	športne copate
	vetrovka ali debel pulover
– za spremljanje programov tabora:	dežni plašč
ribiški škornji - visoki ali ribiške hlače	
muharski telovnik, podmetalka	
muharski ribolovni pribor (opremljena muharica s koleščkom, predvrstica in umetne muhe vseh vrst)	
namizna svetilka za vezanje muh (priporočeno)	
muharski vezalski pribor: muharski trnki, pribor za vezanje umetnih muh in vezalni material; (priporočeno)	

Podrobna navodila ti bo posredoval vodja skupine – tvoj mentor – na pripravljalnem sestanku za tabor. Pred odhodom na tabor mora mentor osebno pregledati veljavnost osebnih dokumentov udeležencev.

Aleš HORVAT,
predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči

§ PRAVICA ČLANA DO INFORMIRANEGA ODLOČANJA NA ZBORU DRUŠTVA: ANALIZA OBVEZNOSTI PRIPRAVE PISNIH POROČIL IN PREDLOGOV SKLEPOV

Članek obravnava vprašanje, ali ravnanje upravnega odbora društva, ki članom šele na zboru ustno predstavi vsa poročila o delu organov in predloge programa dela, brez predhodnega pisnega gradiva, predstavlja kršitev pravic članov do odločanja. Avtor analizira pravni okvir Zakona o društvih (ZDru-1), naloge in pristojnosti organov društva ter relevantno sodno prakso organov. Članek sistematično predstavi argumente za in proti pisni obliki poročil ter presoja, ali izključno ustno poročanje brez možnosti predhodne seznanitve pomeni kršitev načela enakopravnosti članov in pravice do učinkovitega sodelovanja pri upravljanju društva.

1. Uvod

Zakon o društvih (v nadaljevanju ZDru-1) ureja delovanje društev kot samostojnih nepridobitnih združenj fizičnih oseb, ki se združujejo zaradi skupnih interesov. Temeljni akt določa hierarhijo organov, pri čemer je zbor članov (občni zbor) najvišji organ, ki sprejema najpomembnejše odločitve, medtem ko je upravni odbor izvršilni organ, odgovoren zboru članov. Delovanje društva mora biti javno in temeljiti na enakopravnosti članstva.

V praksi se pogosto pojavlja vprašanje, kakšne so obveznosti upravnega odbora glede obveščanja članov pred zborom in na njem. Ta članek analizira dejansko situacijo, ko so člani šele na zboru ustno seznanjeni z vsemi poročili o delu organov in o predlogih programa dela. Gre za prakso, ki je v manjših društvih pogosta, vendar odpira pomembna pravna vprašanja o uresničevanju članskih pravic.

Član v takšni situaciji nima možnosti, da bi se s poročili in predlogi seznanil vnaprej, jih preučil, analiziral in oblikoval informirano stališče. Namesto tega mora na podlagi enkratne ustne predstavitve, ki je lahko zgoščena in pomanjkljiva, takoj odločiti o usodi društva za prihodnje leto. To odpira vprašanje, ali takšno ravnanje upravnega odbora pomeni kršitev temeljnih članskih pravic.

2. Pravni okvir delovanja društev v Republiki Sloveniji

2.1 Temeljna načela Zru-1

ZDru-1 v 1. členu opredeljuje društvo kot samostojno nepridobitno združenje. Namen ustanovitve in delovanja društva ni pridobivanje dobička, presežke prihodkov pa društvo trajno namenja za uresničevanje svojega namena in ciljev. Delovanje društva je javno.

Drugo temeljno načelo je **načelo enakopravnosti članov**, ki izhaja iz 2. člena ZDru-1, ki določa, da delovanje v društvu temelji na enakopravnosti članstva. To načelo je treba razlagati široko – ne zajema le formalne enakosti pri glasovanju (vsak član ima praviloma en glas), ampak tudi enakost v dostopu do informacij in možnosti za informirano odločanje. Če član nima enakih možnosti za seznanitev z gradivi kot člani upravnega odbora (ki gradiva pripravljajo), je že v izhodišču v neenakopravnem položaju.

Višje sodišče v Ljubljani je v sodbi I Cp 2292/2016 poudarilo, da **pravica članov društva ni omejena le na izpodbijanje odločitev, s katerimi je bilo neposredno poseženo v njihov pravni položaj, temveč imajo člani pravico uveljavljati zakonito delovanje društva oziroma delovanje, skladno z notranjimi pravili društva, tudi v primeru, ko z izpodbijanim aktom ni bilo poseženo v njihove pravice ali pravne koristi**. Ta široka opredelitev pravnega interesa članov je ključna za razumevanje položaja člana v opisani situaciji – član ima pravico zahtevati, da društvo deluje zakonito in da se spoštujejo njegove članske pravice, tudi če konkretna odločitev še ni posegla vanje.

2.2 Organi društva in njihove pristojnosti

Zbor članov je po 13. členu ZDru-1 najvišji organ društva. Temeljni akt in njegove spremembe ter druge najpomembnejše odločitve v društvu sprejema zbor članov, ki ga sestavljajo vsi člani. Pristojnosti zbora članov vključujejo:

- sprejemanje in dopolnjevanje temeljnega akta,
- volitve in razrešitve članov upravnega odbora, nadzornega odbora in zastopnika društva,
- sprejemanje programov dela in finančnih načrtov,
- **obravnavanje in sprejemanje poročil o delu upravnega odbora in poročil nadzornega odbora,**
- odločanje o premoženjskih zadevah večjega pomena,
- odločanje o pritožbah članov zoper odločitve drugih organov društva in
- odločanje o prenehanju društva.

Višje sodišče v Mariboru je v sklepu I Cp 74/2024 poudarilo, da **zbor članov kot najvišji organ društva z glasovanjem na zboru izrazi svojo voljo**, odločitev zbora članov pa postane dokončna že z njenim sprejetjem. Pravica članov do sodnega varstva zoper takšno odločitev je neposredna – članu pred sodnim izpodbijanjem ni treba izčrpavati notranjih pravnih sredstev zoper odločitev istega organa.

Upravni odbor je izvršilni organ, ki vodi delo društva med dvema zboroma. Če si društvo v temeljnem aktu določi tudi druge organe, mora določiti tudi njihovo sestavo, pristojnosti, odgovornosti, način sprejemanja odločitev, medsebojna razmerja, mandatno dobo ter način izvolitve oziroma imenovanja in razrešitve članov.

Ključna naloga upravnega odbora v kontekstu tega članka je **priprava gradiv za zbor članov**. Upravni odbor je tisti, ki:

- pripravlja poročila o delu za preteklo obdobje,
- pripravlja predloge programa dela in finančnega načrta za prihodnje obdobje,
- pripravlja predloge sklepov, o katerih bo odločal zbor članov.

Upravni odbor je zboru članov odgovoren za svoje delo. Poročilo o delu je instrument nadzora zbora članov nad delom upravnega odbora. Če upravni odbor teh gradiv ne pripravi v pisni obliki in jih ne posreduje članom pred zborom, bistveno oteži ali celo onemogoči izvrševanje nadzorne funkcije in pravico do informirane odločitve.

Nadzorni odbor opravlja nadzor nad delom upravnega odbora in poslovanjem društva. Njegova vloga je ključna pri varovanju pravic članov in zagotavljanju zakonitosti delovanja. Po 13. členu ZDru-1 nadzorni odbor:

- nadzoruje delo upravnega odbora,
- skrbi za zakonitost delovanja društva,
- pripravlja poročilo o svojem delu za zbor članov.

3. Analiza obveznosti glede oblike poročil

3.1 Argumenti za pisno obliko poročil in predlogov sklepov

Prvi argument: Transparentnost in nadzor. Namen poročila o delu je, da člani ocenijo delo upravnega odbora. Pisno poročilo omogoča natančen pregled, analizo in preverjanje navedb, kar je ob ustni predstavitvi bistveno oteženo. Ker je delovanje društva javno, morajo imeti člani možnost, da se z delom organov seznanijo na način, ki omogoča poglobljeno razumevanje. Ustna predstavitev, ki jo član sliši le enkrat, ne omogoča niti ponovnega branja niti preverjanja posameznih podatkov.

Drugi argument: Informirano odločanje. Odločanje o predlogih sklepov, zlasti o programu dela in finančnem načrtu za prihodnje leto, zahteva razumevanje njihove vsebine in posledic. Član mora imeti možnost, da pretehta različne vidike predlaganih aktivnosti, oceni njihovo izvedljivost in finančno ustreznost. Ob ustni podaji na samem zboru, brez možnosti predhodnega preučevanja, člani nimajo časa za premislek in analizo. Člani ne morejo odgovorno odločiti o vprašanih, ki jih niso imeli možnosti preučiti.

Tretji argument: Načelo enakopravnosti. Delovanje v društvu temelji na enakopravnosti članstva. V obravnavani situaciji so člani v neenakopravnem položaju glede na člane upravnega odbora, ki so poročila pripravljali in jih poznajo vnaprej. Medtem ko so člani upravnega odbora imeli možnost gradiva preučiti, analizirati in uskladiti, so navadni člani postavljeni v položaj, ko morajo odločati na podlagi prvega vtisa. To ni enakopravnost, ampak privilegiran položaj enih članov (tistih v organih) na račun drugih.

Četrty argument: Pravna varnost in dokazovanje. V morebitnem sodnem sporu (npr. izpodbijanje sklepa zbora po 14. členu ZDru-1) bo sodišče presojalo, ali so bile kršene pravice članov. Če poročilo in sklepi obstajajo le v ustni obliki, je skoraj nemogoče dokazati, kaj je bilo povedano, ali so bile informacije popolne in resnične. Pisni dokument je edini zanesljiv dokaz v morebitnem postopku. Brez pisnih gradiv je član v dokaznem postopku v bistveno slabšem položaju.

Peti argument: Možnost naknadnega preizkusa. Člani imajo pravico do pritožbe zoper odločitve organov društva. Za učinkovito pritožbo pa potrebujejo dostop do gradiv, na podlagi katerih so bile odločitve sprejete. Ustno podana poročila te možnosti ne dajejo – član se ne more sklicevati na konkretne dele poročila, če si jih ni zapisal, in tudi če si jih je, ni zanesljive podlage, da so bili ti podatki resnično predstavljeni.

3.2 Argumenti proti pisni obliki poročil in predlogov sklepov

Prvi argument: Normativna praznina. ZDru-1 izrecno ne določa, da mora biti poročilo o delu in morajo biti predlogi sklepov članom posredovani v pisni obliki pred zborom. 13. člen govori le o „obravnavanju in sprejemanju“ poročil, ne pa o obliki njihove predložitve. Prav tako ne določa rokov za posredovanje gradiv pred zborom. Pravilo, da je dovoljeno vse, kar ni izrecno prepovedano, govori v prid stališču, da je ustna predstavitev dopustna.

Drugi argument: Administrativno breme. V manjših društvih,

ki temeljijo na prostovoljstvu, priprava obsežnih pisnih poročil zahteva veliko časa in truda. Člani upravnega odbora praviloma delujejo prostovoljno in v prostem času. Priprava pisnih poročil, njihovo razmnoževanje in pošiljanje vsem članom lahko predstavlja nesorazmerno breme, zlasti če ima društvo veliko članov.

Tretji argument: Sorazmernost. Zahteva po pisnih poročilih mora biti sorazmerna z velikostjo in zmožnostmi društva. Od majhnega krajevnega društva z nekaj člani ni mogoče zahtevati enake ravni formalnega poročanja kot od velike nacionalne organizacije. Pravni standardi se morajo prilagajati konkretnim okoliščinam.

Četrty argument: Narava poročila o delu. V manjših društvih so člani pogosto neposredno vpeti v delo in dogajanje, zato jim vsebina poročil ni povsem neznana. Ustna predstavitev služi predvsem kot povzetek in poudarek ključnih dogodkov, ne pa kot prva seznanitev z njimi. V takšnih primerih je lahko pisno poročilo manj potrebno.

Peti argument: Interaktivnost in dostopnost. Ustna predstavitev omogoča takojšnja pojasnila in dvosmerno komunikacijo. Član lahko sproti zahteva pojasnilo tistega, česar ne razume. Pisno gradivo je lahko strokovno in za povprečnega člana težko razumljivo, medtem ko ustna predstavitev omogoča prilagoditev razlage poslušalcem.

3.3 Tehtanje argumentov

Kljub argumentom proti pisni obliki je treba upoštevati, da pravo ne pozna le izrecnih določb, ampak tudi **načela**, ki jih je treba upoštevati. Namen 13. člena ZDru-1 ni zgolj formalno „obravnavati poročilo“, ampak omogočiti članom **učinkovito nadzor** nad delom upravnega odbora in **kvalitetno odločanje**. Sodišča so v podobnih primerih poudarila, da je treba zakon razlagati tako, da se varuje položaj članov kot nosilcev oblasti v društvu.

Pri tehtanju argumentov je treba upoštevati tudi **naravo odločitev**, o katerih se odloča:

- Sprejem poročila o delu je podlaga za podelitev razrešnice upravnemu odboru. Če član poročila ne more preučiti, ne more odgovorno odločiti, ali upravni odbor zasluži razrešnico.
- Sprejem programa dela in finančnega načrta določa delovanje društva za celo prihodnje leto. Gre za strateške odločitve, ki zahtevajo poglobljeno razumevanje.

Argument administrativnega bremena ne more prevladati nad temeljnimi članskimi pravicami. Če društvo ni zmožno pripraviti pisnih poročil, bi moralo razmisliti o poenostavitvi poročanja ali o drugačni organizaciji dela, ne pa o odpravi pisne oblike. Tudi argument visokih stroškovne vzdrži več pravne preseje. Društvo lahko gradiva objavi na spletni strani in v vabilo to navede ali jih pošlje po e-pošti. Prav tako argument „poznavanja dogajanja“ v majhnih društvih ne zdrži – tudi če člani vedo za posamezne aktivnosti, ne morejo poznati celotnega delovanja vseh organov in ne morejo poznati finančnih podrobnosti brez pisnega poročila.

Sklepno: Iz načela enakopravnosti in pravice do informiranega odločanja izhaja, da mora biti članom omogočeno, da se s poročili in predlogi sklepov seznanijo **pred zborom**, in sicer na način, ki omogoča njihovo razumevanje in kritično presojo. Izključno ustna predstavitev na zboru tega standarda ne izpolnjuje, razen v res najbolj preprostih in očitnih zadevah.

4. Vpliv na veljavnost sklepov in možnosti sodnega varstva

4.1 Podlaga za izpodbijanje sklepov

ZDru-1 v prvem odstavku 14. člena določa, da lahko vsak član društva v roku enega leta od sprejetja dokončne odločitve pred sodiščem izpodbija odločitve organov društva, ki so bile sprejete v nasprotju z zakonom ali temeljnimi aktom ali drugim splošnim aktom društva.

VSL je v sodbi I Cp 2292/2016 poudarilo, da veljavna zakonska ureditev **aktivno legitimacijo za izpodbijanje sklepov društva pridržuje zgolj članom društva** ter osebam, ki jim je bila vloga za članstvo zavržena. Tožnik v obravnavanem primeru (član) to legitimacijo nedvomno ima.

VSM je v sklepu I Cp 74/2024 dodatno pojasnilo, da **odločitev**

zboru članov društva postane dokončna že z njenim sprejetjem in je član zoper takšno odločitev upravičen zahtevati sodno varstvo. To pomeni, da članu pred sodnim izpodbijanjem ni treba izčrpati notranjih pravnih sredstev zoper odločitev istega organa (zboru članov).

4.2 Pravni temelji za izpodbijanje

Član bi se pri izpodbijanju sklepov (npr. sklepa o sprejemu poročil, sklepa o sprejemu programa dela in finančnega načrta) lahko skliceval na:

Kršitev 2. člena ZDru-1 (načelo enakopravnosti): Člani so bili postavljeni v neenakopraven položaj glede na člane upravnega odbora, ki so poročila pripravljali in so jih poznali vnaprej. Ker niso imeli možnosti predhodne seznanitve z gradivi, niso mogli enakopravno sodelovati pri obravnavi in odločanju.

Kršitev 13. člena ZDru-1 (pristojnosti zbora članov): Zbor članov ni mogel izvršiti svoje zakonske funkcije »obravnave« poročil in predlogov programa dela, ker obravnava predpostavlja vsaj minimalno možnost seznanitve z vsebino. Ustno posredovanje na samem zboru, brez možnosti predhodnega preučevanja, te možnosti ne daje.

Bistvena kršitev postopka: V pravo velja, da je postopek bistveno kršen, če stranki (članu) ni bila dana možnost, da se seznanijo z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev. Kot je poudaril BGH v sodbi II ZR 132/24, je odločilno, ali je bila kršitev **objektivno primerna, da vpliva na pravilno oblikovanje volje**. Pri odločanju o programu dela za celo leto in o razrešnici upravnemu odboru je tak vpliv nedvomno podan.

5. Vloga nadzornega odbora pri varstvu pravic članov

Nadzorni odbor je ključen notranji mehanizem za zagotavljanje zakonitosti delovanja društva. V obravnavanem primeru ima nadzorni odbor pomembno vlogo in dolžnost ukrepanja.

5.1 Pristojnosti in dolžnosti nadzornega odbora

Po 13. členu ZDru-1 nadzorni odbor:

- nadzoruje delo upravnega odbora,
- skrbi za zakonitost delovanja društva,
- pripravlja poročilo o svojem delu za zbor članov.

V opisani situaciji bi moral nadzorni odbor:

- **opozoriti upravni odbor** na nepravilnosti (neposredovanje pisnih gradiv članom pred zborom),
- **v svojem poročilu zboru članov** izpostaviti pomanjkljivo obveščanje in opozoriti na težave, ki jih to povzroča članom pri odločanju,
- **predlagati prekinitev zbora** ali preložitve obravnave spornih točk na naslednji zbor, ko bodo gradiva na voljo v pisni obliki.

5.2 Posledice neukrepanja nadzornega odbora

Če nadzorni odbor ne ukrepa ob očitnih kršitvah, lahko člani zoper njega sprožijo postopke, saj je z opustitvijo dolžnega nadzora sokriv za kršitve. Člani lahko na naslednjem zboru:

- zahtevajo odgovornost članov nadzornega odbora,
- predlagajo njihovo razrešitev,
- uveljavljajo odškodninsko odgovornost, če jim je zaradi kršitev nastala škoda.

6. Praktični napotki za člane

Če se član znajde v opisani situaciji na zboru društva, ima na voljo naslednje možnosti ukrepanja:

6.1 Ukrepanje na samem zboru

1. Takojšen ugovor: Član naj vzame besedo in pove: „Ugovarjam načinu obravnave. Poročil o delu organov in predloga programa dela nisem prejel v pisni obliki pred zborom, zato se z njimi nisem mogel seznaniti in jih preučiti. Zahtevam, da se obravnava teh točk preloži in da se gradiva posredujejo vsem članom v pisni obliki vsaj 8 dni pred novim zborom.“

2. Zahteva za zapis v zapisnik: Izrecno naj zahteva, da se njegov ugovor dobesedno zapiše v zapisnik zbora. To bo ključen dokaz v morebitnem kasnejšem postopku.

3. Predlog za prekinitev zbora: Član lahko predlaga prekinitev

zbora in nadaljevanje čez nekaj ur ali naslednji dan, da bi imel možnost gradiva preučiti. Čeprav je to v praksi težko izvedljivo, kaže na resnost namena.

4. Glasovanje: Če predsedujoči kljub ugovoru nadaljuje z obravnavo in glasovanjem, naj član **glasuje PROTI** vsem spornim sklepom ali se **vzdrži** in pri tem ponovno pojasni, da je razlog pomanjkanje informacij.

6.2 Ukrepanje po zboru

Pritožba na nadzorni odbor: Takoj po zboru (v nekaj dneh) naj član vloži pisno pritožbo na nadzorni odbor, v kateri opiše situacijo in zahteva ugotovitev nepravilnosti.

Pobuda za sklic izrednega zbora: Če zbere dovolj podpisov (v skladu s pravili društva), lahko zahteva sklic izrednega zbora, ki bo obravnaval ravnanje upravnega odbora in morebitno razveljavitev spornih sklepov.

Sodno izpodbijanje sklepov: Če so notranji mehanizmi izčrpani ali ne učinkujejo, lahko član v roku enega leta vloži tožbo za izpodbijanje spornih sklepov. VSL je v sodbi I Cp 2292/2016 potrdilo, da imajo člani to pravico ne glede na to, ali izpodbijani akt neposredno posega v njihove pravice.

7. Zaključek

Ravnanje upravnega odbora, ki članom šele na zboru ustno predstavi vsa poročila o delu organov in predloge programa dela, brez predhodnega pisnega gradiva, **pomeni kršitev temeljnih pravic članov do informiranega odločanja in enakopravnega sodelovanja pri upravljanju društva**.

Čeprav ZDru-1 izrecno ne določa pisne oblike poročil in predlogov sklepov, ta izhaja iz:

- **načela enakopravnosti članov** (2. člen ZDru-1), ki zahteva, da so vsi člani v enakem položaju glede dostopa do informacij;
- **namena obravnave** (13. člen ZDru-1), ki predpostavlja možnost seznanitve z vsebino pred odločanjem;
- **pravice do učinkovitega nadzora** nad delom upravnega odbora, ki brez pisnih gradiv ni mogoč.

Kot je poudarilo VSL v sodbi I Cp 2292/2016, imajo člani pravico uveljavljati zakonito delovanje društva tudi, ko z izpodbijanim aktom ni bilo neposredno poseženo v njihove pravice.²³ Ta pravica je brez dostopa do pisnih gradiv prazna.

Prvi in ključni varuh pravic članov je nadzorni odbor, ki ima dolžnost aktivno ukrepati ob takšnih kršitvah. Ob neuspehu notranjih mehanizmov imajo člani na voljo sodno varstvo – možnost izpodbijanja sklepov zbora članov v roku enega leta, pri čemer je odločitev zbora članov dokončna že z njenim sprejetjem.

Pravna varnost in zaupanje v delovanje društev zahtevata, da se odločitve sprejemajo transparentno in na podlagi popolnih informacij. Izključno ustno poročanje brez možnosti predhodne seznanitve tega standarda ne izpolnjuje in predstavlja kršitev, ki utemeljuje razveljavitev tako sprejetih sklepov.

Priporočam, naj društva v svojih temeljnih aktih izrecno uredijo obveznost priprave pisnih poročil in predlogov sklepov ter njihovega posredovanja članom v zadostnem roku pred zborom (npr. 8 ali 14 dni), lahko tudi po e-pošti, ali jih objavijo na spletni strani in o tem člane obvestijo v vabilo. Le tako bodo lahko zagotovila uresničevanje temeljnih načel ZDru-1 in preprečila spore, ki škodijo tako članom kot društvu samemu.

Jože Cepec, upokojeni višji sodnik

Literatura in viri

Zakon o družtvih (uradno prečiščeno besedilo) (ZDru-1-UPB2), Uradni list RS, št. 64/11 in 21/18.

Ustava Republike Slovenije (URS), Uradni list RS, št. 33/91-I in naslednji.

Višje sodišče v Ljubljani, Sodba I Cp 2292/2016, z dne 15. 2. 2017.

Višje sodišče v Mariboru, Sklep I Cp 74/2024, z dne 6. 2. 2024.

Upravno sodišče Republike Slovenije, Sodba II U 23/2018-17, z dne 23. 3. 2021.

Upravno sodišče Republike Slovenije, Sodba I U 1469/2019-322, z dne 10. 3. 2022.

Upravno sodišče Republike Slovenije, Sodba I U 1485/2023-16, z dne 25. 3. 2024.

Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR), Uradni list EU, št. L 119/1, 4. 5. 2016.

KO REKA IZGUBI SVOJO POT: VODNE OVIRE IN POVEZANOST REK

Ko pomislimo na reko, si pogosto predstavljamo le vodo, ki teče med bregovoma. V resnici pa je reka veliko več – je živ, povezan sistem, ki sega daleč preko svoje struge in tudi globoko pod njeno dno.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

bistveno poslabšajo in spremenijo. Prečna povezljivost reke z njenimi poplavnimi ravnici, mrtvicami in nekdanjimi rokavi povečuje raznolikost habitatov ter regulira poplave in suše. Vertikalna pove-

RIWET

Reka ni izoliran vodni tok. Povezana je s številnimi pritoki, s podtalno vodo ter s celotnim prispevnim območjem, iz katerega prejema vodo, sedimente in hranila. Od izvira do izliva lahko prečka različne podnebne pasove, kamninske podlage in velike razlike v nadmorski višini, vendar ostaja en sam povezan ekosistem. Ta povezanost je ključna tudi za številne organizme. Mnoge ribe so vezane na celoten rečni sistem in morajo za uspešno razmnoževanje prepotovati tudi več sto kilometrov, da dosežejo svoja drstišča.

Naravna reka se prav tako ne zaključí na svojih bregovih. Tesno je povezana z mrtvicami, opuščenimi strugami in poplavnimi ravnici, kjer številni organizmi najdejo prostor za razmnoževanje, počitek in skrivališča, pa tudi zatočišče v času poplav ali suš. Reka se tu postopoma prepleta s kopenskimi habitatmi, rastlinski pasovi ob njej pa ustvarjajo značilen prehod med vodo in kopnim.

Življenje in procesi v reki se ne končajo niti na njenem dnu. Predvsem na prodnatih odsekih se vodni ekosistem nadaljuje v prostor med prodniki oziroma drugimi velikostnimi razredi sedimentov. Ti drobni prostori so zapolnjeni z vodo in predstavljajo življenjski prostor številnim majhnim organizmom, prilagojenim na pomanjkanje svetlobe in kisika. Hkrati ti organizmi delujejo kot naravni živi filter, saj vodo čistijo, ko počasi prehaja iz reke v podtalnico – pomemben vir pitne vode za ljudi.

Ključni vidik delovanja takšnega sistema je njegova povezljivost. Vz dolžna povezljivost omogoča gibanje vode, sedimentov in živih organizmov od izvira do izliva. Ko jo prekinjejo jezovi, pragovi ali druge prečne strukture, se porušijo številni naravni procesi: ribe ne morejo doseči svojih drstišč, tok sedimenta se spremeni, habitatne razmere se

Slika 1: Pogled čez prag na sotočju obeh Sav (foto: Inštitut REVIVO).

Tip posega

Vzdolžna povezljivost

Bočna povezljivost

Odstranjena vegetacija

Popis drstišč

Nazaj

Naprej

Izgled prve strani aplikacije Rekosled

Slika 2: Reka Vjosa v Albaniji velja še za zadnjo prosto tekočo reko v Evropi. Kljub načrtom za izgradnjo hidroelektrarn ostaja svobodna (foto: Inštitut REVIVO).

Slika 3: Jez Močivec v Triglavskem narodnem parku je bil zgrajen za malo hidroelektrarno, vendar projekt nikoli ni bil uresničen (foto: Damjan Habe).

zljivost je ključna pri zagotavljanju pitne vode. Sezonske spremembe predstavljajo **časovno dimenzijo**. Povezanost in prepletenost vseh štirih dimenzij skupaj tvori temelj zdravega, dinamičnega in ekološko bogatega rečnega ekosistema.

Delovanje prečnih ovir

S postavitvijo prečnih ovir v reki prekinemo vzdolžno povezljivost reke. S tem se spremenijo številni naravni procesi v reki, saj ovire predstavljajo oviro za prenos snovi in sedimenta po toku navzdol. Glede na tip, velikost in vodostaj lahko predstavljajo tudi večjo ali manjšo oviro pri selitvah vodnih organizmov.

Med prečnimi ovirami imata največji vpliv na rečne procese in organizme **jez in prag**. Jez zadržuje vodo, dviguje njen vodostaj ter za seboj tvori rezervoar, ki je lahko dolg tudi več kilometrov, odvisno od višine jez in oblike doline. Najpogosteje jih gradijo za proizvodnjo električne energije, lahko pa tudi za oskrbo z vodo ali druge gospodarske namene. Reka za jezom močno spremeni svoje značilnosti. Hitro tekoča voda se upočasni, reka pa dobi jezerske lastnosti. Posledično se spremeni tudi sestava združb rib in vodnih nevretenčarjev. Organizmi, prilagojeni hitremu toku in dobro prezračeni vodi, pogosto izginejo, nadomestijo jih vrste, ki se bolje znajdejo v mirnejši vodi z višjimi temperaturami, nižjimi koncentracijami kisika in drobnim sedimentom.

Nad jezom se kopiči predvsem mulj, zadržujejo pa se lahko tudi različna onesnaževala in težke kovine. Ker jez prekine naravni prenos sedimenta, prod, kamni in drugi večji sedimenti ne morejo več potovati po toku navzdol. Prav ti pa so ključni gradniki številnih rečnih habita-

Slika 4: Leseni prag na Pekrskem potoku v Mariboru (foto: Žiga Tertinek).

tov. Med njimi živijo vodni nevretenčarji, ki predstavljajo pomemben vir hrane za ribe. Drst nekaterih ribjih vrst je neposredno odvisna od kakovostnih prodišč (npr. lipan, sulec, zvezdogled), na takšnih območjih pa gnezdijo tudi številne vrste ptic (mali deževnik, mala čigra, mali martinec).

Pragovi so namenjeni upočasnjevanju vodnega toka, zviševanju vodne gladine ter zmanjševanju naklona struge. S tem prispevajo k stabilizaciji rečnega dna, zlasti na odsekih, kjer so brežine utrjene s kamnometom ali drugimi regulacijami. Višji pragovi se lahko uporabljajo tudi za delovanje malih hidroelektrarn ali za lažje črpanje vode za kmetijske in industrijske namene. Voda se pogosto prosto preliva čez njihov rob. Pragovi so navadno visoki do 5 metrov.

Njihova sposobnost zadrževanja sedimenta je omejena. Ko se prostor za odlaganje zapolni, prag sediment zadržuje le še delno ali pa ga voda ponovno prenaša naprej po strugi.

Prepust je struktura, ki omogoča, da lahko enostavneje prečimo potok ali reko. Prepusti so pogosto delno vgrajeni v zemljo in so različnih oblik in velikosti, od okroglih in eliptičnih do bolj pravokotnih. V Evropi spodbujajo uporabo škatlastih prepustov brez dna ali z vkopanim dnom, zato da zveznost rečnega dna ostane nespremenjena. To pomeni nemoten prenos sedimenta, organizmov, hranil ipd. Če pri prepustu nastane stopnica, je lahko za organizme nepremostljiva, moten je tudi prenos sedimenta. Potoki, ki se neposredno zlivajo v večje slovenske reke, se običajno končajo s prepustom, ki je za ribe neprehodna ovira.

Mulda je struktura, ki v reki ali potoku ustvarja plitvo mesto za prečkanje z vozilom ali peš. Večinoma se uporablja v kmetijski oziroma kulturni krajini in je namenjena prečkanju potoka delovnim vozilom (traktorjem in drugim).

Zapornica je namenjena nadzoru nivoja vode in pretokov v rekah. V preteklosti so jih uporabljali predvsem mlinarji, da so za zapornico zbrali dovolj vode in jo nato spustili čez mlin. Danes je velikokrat del hidroelektrarn v povezavi z jezom ali pragom.

Namen **drče** je stabilizacija rečne struge in zmanjšanje bočne ter globinske erozije. Drče so največkrat podvodne strukture, ki so visoke manj kot dva metra. Če so zgrajene premišljeno, so lahko prehodne za

Slika 5: Drča na Paki je ob visokih vodah prehodna tudi za večje ribe (foto: Eva Petelin).

Slika 6: Kamnomet ob Pekrskem potoku v Mariboru je del nove ureditve iz 2024 (foto: Žiga Tertinek).

ribe in sediment, v nasprotnem primeru pa delujejo kot pragovi in so tako večji del leta neprehodne.

Naštete strukture prekinjajo naravno rečno dinamiko. Za številne ribe in druge vodne organizme že razmeroma majhna ovira pomeni nepremostljivo prepreko na poti do drstišč ali drugih pomembnih habitatov. Ko se takšne ovire v reki kopičijo, se povezanost habitatov zmanjšuje, ribje populacije pa se lahko med seboj postopoma ločijo in osamijo.

Delovanje vzdolžnih ovir

Vzdolžne ovire preprečujejo bočno povezljivost reke z njenim obrežnim prostorom. Najpogosteje so namenjene preprečevanju bočne erozije in stabilizaciji brežin, kar pa lahko povzroči močnejšo globinsko erozijo ter postopno poglobljanje struge rek in potokov. Utrjene brežine hkrati prekinjajo povezavo z mrtvicami, starimi strugami in drugimi deli poplavnih ravnin. Z vzdolžnimi ureditvami se pogosto poskuša lokalno preprečiti tudi naravno razlivanje reke, ki pa se zato močnejše razlije na prvem ustreznem mestu po toku navzdol. V praksi se vzdolžne ureditve pojavljajo v različnih oblikah, od trdih tehničnih rešitev do bolj sonaravnih pristopov. Sonaravna zavarovanja brežin vključujejo uporabo naravnih materialov (lesa, kamna in rastlinja) za stabilizacijo brežin.

Eden izmed pogostih vzdolžnih ureditev je posek obrežne vegetacije, ki ima sicer ključno vlogo za vodno življenje. Drevesa in grmovje senčijo vodno strugo in s tem znižujejo temperaturo vode, njihov koreninski sistem pa ustvarja skrivališča in zavetje za številne vodne organizme ter deluje kot filter različnih onesnažil (pesticidi, gnojila ipd.).

Kamnometi so med najpogostejšimi ureditvami v naših rekah. Gre za utrdbe iz kamnov, namenjene stabilizaciji brežin in preprečevanju erozije rečne struge. Prostor med kamni je lahko neobdelan ali zapolnjen s fugami.

Gabion je jeklena mrežasta košara, napolnjena s kamni, ki se uporablja za zaščito rečne brežine pred erozijo ter za podporo pobočjem. Posamezni gabioni se povezujejo v večje strukture, kot so oporne stene. Zaradi kamnitega polnila so lahko delno prepustni za vodo.

Zid ali betonska stena ob reki je namenjena zaščiti območja pred poplavami z zadrževanjem ali preusmerjanjem vode.

Nasip je umetno povišano zemljišče ob reki, namenjeno zaščiti okoliških površin pred poplavami z zadrževanjem ali preusmerjanjem vode. Nasipi so ponekod tudi po kilometer ali več oddaljeni od struge in preprečujejo razlivanje reke na širšem območju (npr. ob Muri in Dravi).

Vrbov poplet je oblika sonaravnega utrjevanja brežin, pri kateri se ob reki zasadi gost pas vrb. Njihov koreninski sistem stabilizira brežino, hkrati pa izboljšuje življenjske razmere za številne vodne organizme.

Ježbice ali odbijači so strukture, ki segajo iz brežine v strugo in usmerjajo tok vode stran od brežine. Namenjene so zaščiti brežin pred erozijo in stabilizaciji struge.

Mnoge od teh ureditev gradijo z namenom zaščite brežin, cest ali naselij pred erozijo in poplavami. Toda vsak tak poseg hkrati spremeni

tudi življenjski prostor rib in drugih vodnih organizmov in ima pogosto negativne posledice za varnost območij po toku navzdol. Prav zato je pomembno, da te strukture poznamo ter razumemo njihovo delovanje in njihov vpliv na življenje v reki.

Kakovostni podatki o ovirah in drugih posegih na rekah so ključnega pomena za upravljanje rek in načrtovanje ukrepov obnove. Pri Inštitutu REVIVO smo v okviru projekta RIWET razvili aplikacijo RekoSled, s pomočjo katere zbiramo vse prečne in vzdolžne vodne ovire ter posege v obrežna vegetacijo. Kasneje smo zaradi potreb dodali tudi možnost beleženja drstišč ribjih vrst.

Aplikacija deluje na principu občanske znanosti, kar pomeni, da lahko podatke, namenjene strokovni obravnavi, zbira vsak zainteresirani državljan. K sodelovanju vabimo vse ljubitelje rek: ribiče, študente bioloških in drugih smeri, zaposlene v krajskih parkih, terenske biologe, raziskovalce in druge, ki želijo prispevati k zbiranju podatkov.

Vsak uporabnik ima v aplikaciji seznam vseh svojih vnosov ter zemljevid, na katerem so prikazani vnosi vseh uporabnikov za prečne in vzdolžne ovire ter posege odstranjene vegetacije. Zemljevid je na voljo tudi na naši spletni strani: <https://ozivimo.si/rekosled-atlas/>.

Zbiranje takšnih podatkov je pomembno, ker v Sloveniji in širše po Evropi pogosto nimamo dobrega pregleda nad številom in stanjem gradbenih obremenitev rek. Brez teh podatkov je težko oceniti, v kakšnem stanju so naše reke in kje lahko vodni organizmi še vedno prosto prehajajo.

Evropska komisija ocenjuje, da regulacije in druge hidrotehnične ureditve vplivajo na približno 40 % evropskih vodnih teles. Zato je Evropska unija v Strategiji za biotsko raznovrstnost do leta 2030 postavila cilj, da ponovno vzpostavi vsaj 25.000 km prosto tekočih rek, predvsem z odstranjevanjem zastarelih ovir. Pomemben korak v tej smeri predstavlja tudi Uredba o obnovi narave (Uredba o obnovi narave – Nature Restoration Law), sprejeta leta 2024.

S projektom RekoSled želimo prispevati k popolnejši evidenci obremenitev in izboljšanju stanja naših rek, hkrati pa podpreti evropske cilje obnove prosto tekočih rek in celovitih ekosistemov. Vsak vnos šteje pri zagotavljanju povezanih, funkcionalnih in trajnostnih rek za prihodnje generacije.

Žiga Tertinek

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

Slika 1: Drava gorvodno od Fale okoli leta 1913 (vir: Zbirka fotografij in razglednic v Pokrajinskem muzeju Maribor, Sign. A1.8.2-62).

MED PORIBLJAVANJEM, RIBOLOVOM IN INTERVENCIJAMI

Vpogled v delo gospodarske komisije v ruškem ribiškem okolišu v obdobju 2016–2025

10 let mineva od zadnje okrogle obletnice obstoja Ribiške družine Ruše (1956–2016). Prišel je čas, da se ozremo v preteklost in si ogledamo, kako uspešni smo bili pri gospodarjenju v zadnjih 10 letih in kakšno je stanje ribjih populacij v ruškem ribiškem okolišu.

Člani gospodarskega in upravnega odbora RD Ruše si vsakoletno prizadevamo z aktivnostmi, povezanimi z ohranjanjem ugodnega ekološkega stanja in stabilnega ravnovesja avtohtonih ribjih populacij. Pri tem se srečujemo z različnimi težavami, ki so povezane predvsem z načrtovanimi in nenadzorovanimi človeškimi posegi v območja voda, naravnimi katastrofami in razpoložljivostjo rib na trgu.

Zgodovinsko gledano je najizrazitejši takšen poseg na prostoru Ruš gotovo pomenila izgradnja hidroelektrarn na reki Dravi, ki je na odseku med Ožbaltom, Falo in Mariborom potekala med leti 1913 in 1960. Pred tem obsežnim gradbenim posegom, ki so ga spremljale regulacija rečne struge in izgradnja jezov je bila Drava hitro tekoča alpska reka, v kateri so poleg ciprinidov živeli tudi salmonidi, med katerimi je bil na vrhu prehranjevalne verige sulec (slika 1). Z izgradnjo hidroelektrarn se je reka spremenila v globoko, počasi tekočo vodo, prekinile so se ribje migracijske poti, čez proda se je pričel nalagati mulj; danes pa je bistven problem tudi veliko dnevno nihanje vode, predvsem v času drsti ciprinidnih vrst – med marcem in koncem junija, zaradi katerega ostajajo ikre nekaterih vrst na suhem.

Podjetje Dravske elektrarne Maribor RD Ruše vsako

Slika 2: Karta ruškega ribiškega okoliša (izdelava: Bine Kramberger).

Slika 3: Reka Drava pri Rušah danes (fotografija: Andrej Seifried).

Slika 4: Potok Radoljna danes (fotografija: Andrej Seifried).

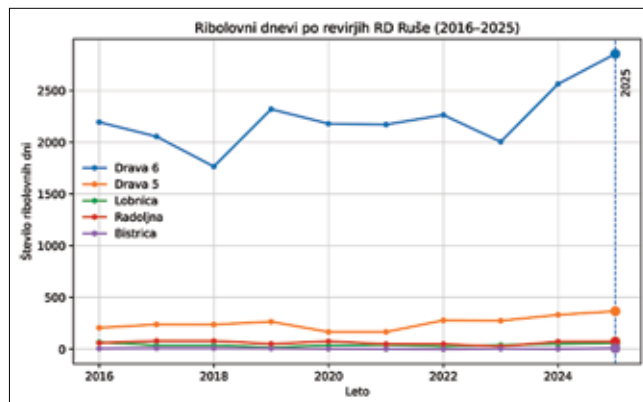
leto nameni sredstva, ki predstavljajo finančno podlago za izvajanje ukrepov za vzdrževanje ugodnega stanja rib v reki Dravi. Preostala sredstva za naše aktivnosti pridobimo s sredstvi iz prodanih letnih in dnevnih turističnih dovolilnic in z različnimi donacijami.

O revirjih v Ruškem ribiškem okolišu in o njihovem statusu

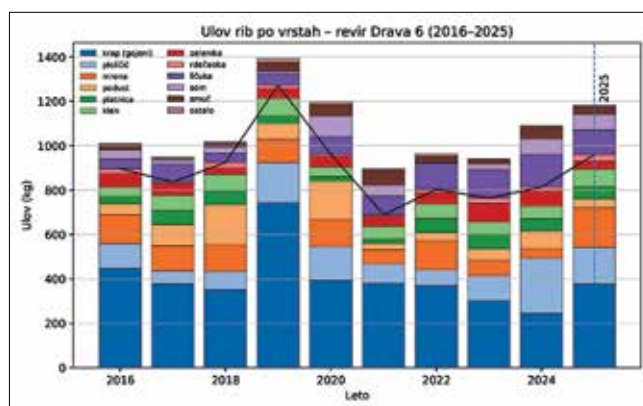
Vrnimo se na začetek. Ruški ribiški okoliš obsega skupaj 28 revirjev, ki imajo skupaj površino 191,14 ha (slika 2). Daleč največja revirja sta Drava 5, ki se pričenja 100 m pod HE Ožbalt in konča 100 m nad HE Fala (51,60 ha), ter Drava 6, ki se pričenja 100 m pod jezom HE Fala in konča 100 m nad HE Mariborski otok (93,60 ha) (slika 3). Člani ribiške družine si lahko za oba revirja pridobijo letno ribolovno dovolilnico z določenim številom ribolovnih dni za vsak posamezni revir. Za oba revirja je mogoče pridobiti tudi dnevne dovolilnice za ribolov ciprinidov/ribolov iz čolna/ribolov roparic in salmonidov. Na reki Dravi pa so tudi štirje rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib, torej območja, kjer je ribolov prepovedan. Nahajajo se v 100 m dolgih pasovih pod jezovi hidroelektrarn HE Ožbalt (Drava 5a) in HE Fala (Drava 6a) ter v 100 m dolgih pasovih nad jezovi HE Fala (Drava 5b) in HE Mariborski otok (Drava 6b).

Preostali revirji v Ruškem ribiškem okolišu so potoki z različnim statusom. Med njimi so štirje potoki s statusom ribolovni revir, tekoče vode (Lobnica, Radoljna, Bistrica, Šturmov potok). Za tri med njimi (Šturmov potok je še v mirovanju po ujmi konec 90. let) si lahko člani RD Ruše pridobijo letno ribolovno dovolilnico, na voljo pa so tudi dnevne dovolilnice za domače in tuje turiste. Gre za salmonidne pohorske potoke, med katerimi sta posebej pomembna potoka Radoljna (slika 4) in Lobnica, ki v svojem zgornjem in deloma v osrednjem delu še ohranjata prvotno naravno strugo.

Poleg Logarjevega potoka 2, ki ima status prizadete vode, in 8 manjših potokov brez aktivnega ribiškega upravljanja

Slika 5: Zadnje desetletje ribolova v vodah RD Ruše: statistika ribolovnih dni po revirjih 2016–2025 (izdelava: Bine Kramberger).

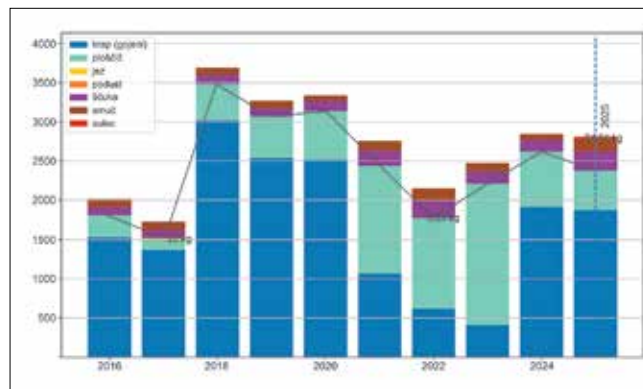
Slika 6: Statistika ulova rib po vrstah v revirju Drava 6 v obdobju 2016–2025 (izdelava: Bine Kramberger).

so v ruškem okolišu še gojitveni potoki. Med njimi jih ima 6 status salmonidnih gojitvenih revirjev, v katerih poteka vzreja avtohtone potočne postrvi na klasični način (Blažovnica, Bresterniški potok, Habidov potok, Logarjev potok 1, Perkov potok, Ruški potok), tri pa status salmonidnih gojitvenih revirjev na novi način (Repičev potok, Lamprehtov potok in Slepnica). Odlovi rib v teh potokih potekajo v dveh skupinah, in sicer izmenično vsako drugo leto v 2-letnem ciklusu. V primeru gojitvenih potokov na klasični način se v jesenskem obdobju vsako drugo leto odlovijo potočne postrvi, nato pa v njih v zgodnjem spomladanskem času vložimo zarod potočne postrvi (med 20.000 in 30.000 majhnih rib), ki v času 1,5 leta zrastejo do primerne velikosti za poribljavanje ribolovnih potokov. V gojitvenih potokih, v katerih poteka vzreja rib na novi način, pa se ribe drstijo po naravni poti, zato se iz njih vsako drugo leto odlovi le del potočnih postrvi.

Ribolov in struktura ulova v revirju Drava 6 v obdobju 2016–2025

Revir Drava 6 predstavlja osrednji in najpomembnejši ribolovni odsek Ribiške družine Ruše, kar jasno potrjuje tudi statistika ribolovnih dni (slika 5). V obdobju 2016–2025 je bilo v tem revirju zabeleženih daleč največ ribolovnih dni, pri čemer je po rahlem upadu okoli leta 2018 sledil izrazit porast, ki je dosegel vrhunec v letu 2025. Ta trend neposredno odraža tudi skupno količino ulova, saj več ribolova praviloma pomeni tudi večji skupni ulov, kar je posebej očitno v letih 2019 ter ponovno po letu 2023 (slika 6).

Struktura ulova v revirju Drava 6 skozi celotno opazovano obdobje jasno kaže prevlado ciprinidnih vrst, med

Slika 8: Statistika poribljavanja po vrstah v revirjih Drava 6 in Drava 5 v obdobju 2016–2025. Približno 70 % rib je vloženih v revir Drava 6 in 30 % v revir Drava 5, v katerem se lovi precej manj (izdelava: Bine Kramberger).

Slika 7: Gospodar Ribiške družine Ruše s povprečnim primerkom dravskega smuča, ulovljenim v revirju Drava 6 leta 2023 (fotografija: Anja Hellmuth Kramberger).

katerimi izstopa predvsem gojeni krap, ki predstavlja največji delež biomase in je tudi najpomembnejša ciljna vrsta športnega ribolova. Poleg krapa pomemben delež prispevajo še domorodne vrste, kot so mrena, ploščič, podust, platnica in klen, kar odraža naravno biotsko raznovrstnost Drave kot velike nižinske reke s spremenjeno, a razmeroma stabilno ribjo združbo.

Posebej zanimiva pa je dinamika ulova populacij roparic, predvsem ščuke, soma in smuča, v manjši meri tudi bolena, ki predstavljajo pomemben indikator ekološkega stanja reke. Njihov delež v skupnem ulovu se je po letu 2020 opazno povečal, kar sovpada z obdobjem povečevanja ribolova in hkrati kaže na stabilno oziroma celo izboljšano prisotnost teh priljubljenih plenilcev. Med njimi izstopa zlasti smuč, čigar ulov je po letu 2018 izrazito narasel in dosegel vrhunec v letih 2020 in 2021. Smuč je kot tipičen plenilec večjih rek izjemno cenjena športna riba, njegov stabilni ulov pa potrjuje, da revir Drava 6 kot ena redkih rek v Sloveniji še naprej zagotavlja ustrezne habitatne pogoje za razvoj odraslih osebkov. Primerki velikosti med 3 in 4 kg, kakršen je prikazan na fotografiji v tej publikaciji, predstavljajo najpogostejši ulov te vrste v revirjih Drava 5 in Drava 6, kar je širše gledano pomembna vrednost tako z vidika ribištva kot tudi z vidika naravne dediščine reke Drave (slika 7).

V nasprotju z roparicami je ulov salmonidov v revirju Drava 6 pričakovano majhen in predstavlja le simboličen delež celotnega ulova. To je razumljivo, saj Drava na tem odseku po izgradnji hidroelektrarn več ne predstavlja tipičnega salmonidnega habitata. Potočna postrv in šarenka tako predstavljata le še dopolnilni element ribolovne ponudbe ter dodatno atrakcijo pri ribolovu, medtem ko je sulec tako redek, da ga je prepovedano upleniti.

Če primerjamo strukturo ulova s trendom ribolovnih dni, lahko ugotovimo, da se je ob povečanem številu ribolovnih dni po letu 2023 povečal predvsem ulov ciprinidnih vrst in roparic. To potrjuje, da revir Drava 6 svojo največjo vrednost ohranja predvsem kot revir ciprinidnih in plenilskih vrst.

Analiza ulova torej jasno kaže, da ostaja revir Drava 6 tudi v 21. stol. pomemben življenjski prostor za številne ribje vrste, čeprav se je struktura rib bistveno spremenila.

Poribljavanje reke Drave med letoma 2016 in 2025

V obdobju med letoma 2016 in 2025 je poribljavanje revirjev Drava 5 in Drava 6 predstavljalo eno ključnih aktivnosti upravljanja v ruškem ribiškem okolišju. Poribljavanja so

sledila Ribiškem gojitvenemu načrtu, Letnim programom in so bila prilagojena tako ribolovnemu pritisku kot tudi dejanskim trendom uplena posameznih vrst (slika 8).

V prvem delu obdobja (2016–2020) je poribljavanje izrazito temeljilo na vlaganju gojenega krapa, ki je predstavljal največji delež vloženih rib. V posameznih letih so bile vložene tudi več kot tri tone krapa, kar je zagotavljalo stabilno osnovo za ribolov in hkrati nadomeščalo intenziven ribolovni pritisk na avtohtone vrste ciprinidov, ki je v tem obdobju povprečno presegal dva tisoč ribolovnih dni letno.

Po letu 2021 je opazen premik v strukturi poribljavanja. Delež vlaganega alohtonega krapa se je zmanjšal, povečala pa so se vlaganja ploščiča ter plenilskih vrst ščuke in smuča. Ta sprememba sovpada z dvema pomembnima trendoma: po eni strani z rastjo ribolovnih dni med leti 2019 in 2025 (slika 5), po drugi strani pa s spremembami v strukturi uplena v tem istem obdobju (slika 6).

Posebej pomemben je razvoj populacije smuča. Vlaganja smuča so bila skozi celotno obdobje razmeroma stabilna, v zadnjih letih pa so bila celo okrepljena. Upleni kažejo, da se to neposredno odraža v povečani prisotnosti smuča v ulovu, zlasti po letu 2020. Smuč tako ostaja ena ključnih plenilskih vrst v revirju, kar je tudi naša dolgoročna strategija. Podobno velja za ščuko, kjer so vlaganja v posameznih letih presešla 150 in celo 200 kg (slika 9).

Našo vizijo ribiškega upravljanja odraža tudi občasno vlaganje tistih avtohtonih ribjih vrst, ki jih je težje pridobiti na trgu (slika 8). Mednje sodijo vlaganje jeza v letu 2017 (16 kg mladice v revirju Drava 6 in 4 kg v revirju Drava 5), podusti leta 2022 (0,25 kg zaroda v revir Drava 6 in 0,25 kg v revir Drava 5) ter vlaganje sulca leta 2025 (14,2 kg mladice v revir Drava 6 in 10,71 kg v revir Drava 5). Čeprav količina ni velika, imajo poribljavanja z manjšimi osebki (zarodom in mladice) dolgoročni učinek in kažejo naša prizadevanja za ohranjanje oziroma postopno krepitev populacij teh ogroženih ekološko pomembnih vrst.

Primerjava s statistiko ribolovnih dni (slika 5) potrjuje, da strategija poribljavanja RD Ruše sledi trendu povečevanja ribolovnega pritiska, ki je po letu 2023 ponovno izrazito narasel. Hkrati pa primerjava z uplenom razkriva, da poribljavanje ni bilo usmerjeno zgolj v kratkoročno povečanje količine ulova, temveč tudi v postopno uravnoteženje strukture ribje združbe. Seveda pa smo pri tem, kot je bilo omenjeno že v uvodu, omejeni z razpoložljivostjo rib na trgu, saj je gojeni krap, ki se vlaga dejansko pod trnek, edina ribja vrsta, ki je skozi celotno sezono in vsako leto razpoložljiva na trgu.

Podatki iz zadnjega desetletja upravljanja v ruškem ribiškem okolišju torej kažejo razvoj od izrazito kraparsko

Slika 9: Član gospodarskega odbora Ribiške družine Ruše pri poribljavanju s ščukami v revirju Drava 5 (foto: Bine Kramberger).

usmerjenega modela k bolj raznoliki in ekološko uravnoteženi strukturi poribljavanja, ki vključuje tako ciprinidne vrste kot tudi pomembne plenilske vrste. Takšen pristop omogoča dolgoročno večjo vrstno pestrost, kar je posledično ugodno tudi za trajnostno upravljanje revirja, saj ribičem omogoča stabilnejši in atraktivnejši ribolov.

Manj prijetne zgodbe: ujma, posegi v vodotoke in pogin rib v Lobnici leta 2024

Ob pregledu obdobja med letoma 2016 in 2025 ne moremo mimo dejstva, da so naši ribiški revirji v tem času doživeli tudi več škodljivih posegov, ki so neugodno vplivali na ekološko stanje voda in ribjih populacij.

Če so visokovodne razmere avgusta 2023 našemu ribiškemu okolišu večinoma prizanesle, so temu sledili obsežni regulacijski posegi v struge posameznih vodotokov, pogosto brez jasne strategije za ohranjanje ugodnega ekološkega stanja za vodne organizme. Na več odsekih ribolovnih in gojitvenih potokov so bili poškodovani ali uničeni ključni habitatni elementi – predvsem globlji tolmuni ter poraščena obrežja, ki predstavljajo zavetje ribam v času nizkih voda in zimskih razmer. Z izgubo teh struktur se je zmanjšala sposobnost vodotokov kot ugodnega habitata za potočne postrvi, kar dolgoročno vpliva na stabilnost ribjih populacij.

Še večja in za našo družino posebej boleča zgodba pa je bil pogin rib v potoku Lobnica poleti 2024. Do izrednega dogodka, kakršnega Ribiška družina Ruše od svoje ustanovitve leta 1956 še ni doživela, je prišlo 27. 7. 2024. Zaradi izpusta večje količine betona v strugo potoka Lobnica je na odseku med Smolnikom in izlivom v reko Dravo prišlo do obsežnega pogina rib in drugega vodnega življa.

Naslednji dan je ekipa RD Ruše skupaj s pristojnimi službami evidentirala pogin na skoraj 900 metrov dolgem odseku vodotoka. Neposredno je bilo zbranih 135 poginulih rib, vendar so kasnejši inventurni odlovi pokazali, da je bil dejanski obseg škode bistveno večji. Na prizadetem odseku pod mestom izpusta pri kontrolnih odlovih z elektroagregatom ni bila evidentirana niti ena sama riba ali drug vodni organizem, medtem ko je bilo stanje nad mestom izpusta normalno (slika 10).

Dogodek v ekološko pomembnem vodotoku, ki je del območja Natura 2000, ni prizadel le odraslih rib, temveč tudi ribji zarod, drstišča (eno večjih drstič ciprinidov je ob izlivu potoka v reko Dravo) ter vodne nevretenčarje, ki predstavljajo osnovo prehranjevalne verige. Skupna ocenjena škoda zaradi pogina rib, izpada drsti in stroškov intervencij presega 22.000 evrov. Postopki za ugotovitev odgovornosti in povračilo škode so trenutno v sodni obravnavi.

Slika 10: Del poginjenih potočnih postrvi, pobranih med izlivom potoka Lobnica v reko Dravo in mestom izliva betona v potok 27. 7. 2024 (foto: Bine Kramberger).

Dogodek kljub težkim posledicam ni omajal naše zavezanosti trajnostnemu upravljanju tega pohorskega potoka, znanega po eni bolj genetsko čistih populacij potočne postrvi donavskega tipa v širšem jugovzhodnoalpskem prostoru. Takšni dogodki nas opominjajo, kako občutljiv je vodni ekosistem in kako pomembno je, da se posegi v prostor izvajajo premišljeno, strokovno in odgovorno.

Pogled v prihodnost in zaključek

Zadnje desetletje dela v ruškem ribiškem okolišu kaže, da se ribiško upravljanje ne meri le v kilogramih ulova ali številu ribolovnih dni, temveč predvsem v aktivnostih za ohranjanje ravnovesja v vodnem ekosistemu. Reka Drava in pohorski potoki predstavljajo raznolike ekosisteme, z različnimi omejitvami in priložnostmi, skupni imenovalec pa ostaja isti: kakovosten habitat je temelj ribjega staleža.

V prihodnje bomo v gospodarski komisiji nadaljevali s ciljno usmerjenim poribljavanjem, ki bo še naprej sledilo ribiškogojitvenemu načrtu in dejanskemu stanju rib v vodah. Poseben poudarek bomo namenili ohranjanju avtohtonih ciprinidnih vrst ter plenilskih vrst (zlasti smuča in ščuke) kot pomembnih regulatorjev ribje združbe v reki Dravi, hkrati pa bomo – kadar bo to mogoče – nadaljevali z vlaganji ekološko pomembnih in tržno težje dostopnih vrst, kot so jez, podust in sulec, kjer je učinek dolgoročen in presega eno samo sezono.

Hkrati bodo vse bolj pomembne tudi intervencije in aktivnosti, ki niso povezane zgolj s poribljavanjem: spremljanje stanja vodotokov, sodelovanje s pristojnimi službami, opozarjanje na škodljive posege in dosledno varovanje ključnih habitatov, kot so tolmuni, naravna zavetja obrežij in drstišča. Dogodek na Lobnici leta 2024 je pokazal, kako hitro se lahko poruši naravno ravnovesje, in kako dolgotrajne so posledice po tem, ko je vodni sistem prizadet.

Zato bo ena od naših osrednjih nalog v naslednjih letih tudi izboljšanje pogojev za naravno reprodukcijo rib – predvsem na drstiščih in v odsekih, kjer lahko z usmerjenimi ukrepi (in predvsem s preprečevanjem škodljivih posegov) dosežemo največ. Ribje populacije se lahko ob ustreznih pogojih obnovijo, a le če imajo na voljo prostor, zavetje in ugodne življenjske pogoje.

Ob zaključku se zahvaljujemo vsem članom RD Ruše, ribiškim čuvajem, članom gospodarskega odbora ter vsem, ki s svojim prostovoljnim delom, znanjem in časom prispevajo k temu, da ruški ribiški okoliš ostaja živ, urejen in privlačen – za ribe, ribiče in širšo skupnost.

Bine Kramberger

TEŽKO PRIČAKOVAN ZAČETEK LOVA POSTRVI

Spomladanski čas ni samo del leta, ko se narava začne prebujati in so dnevi veliko toplejši (kar je meni pisano na kožo), ampak je tudi čas, ki ga zagrizeni ljubitelji vijačenja in lova rib z umetno muho nestrpno čakamo, da lahko otvorimo začetek nove sezone ribolova na lepotice s pikami.

Zelo rad se podam v iskanje lepih divjih potočnih postrvi. Da je odrasla v divjem okolju, je nekaj najlepšega, tudi če ni bila velika. To pomeni, da so reke in potoki še vedno bogati z življenjem in ima riba potrebne pogoje, da uspe zrasti v lepo potočno postrv.

Od nekdanj sem ljubitelj tehnike vijačenja. Veliko je razprav o lahkem vijačenju in muharjenju. Menim, da če z ribo rokujemo spoštljivo, razlike preprosto ni. Veliko jih pravi: »Ja, boš pa prej in lažje ujel z ultra lahkim vijačenjem.« To je daleč od resnice. Lahko vam povem, da včasih na revirjih, kjer sta dovoljeni obe tehniki, ribe prijemajo izključno na potezanke, spet drugič na umetne silikone, črve. Bistveno je, in kar me zelo veseli, da tehniko lahkega ribolova vedno več ribiških družin vključuje v svoje revirje, ki so bili ne

Lepa potočnica, ujeta na blestivko.

Male larve so se zelo izkazale pri malih potočnicah.

dolgo nazaj samo muharski revirji. To je po mojem mnenju pravilno, saj s tem razširimo možnosti ribolova obeh tehnik. Pogoji pa ostanejo enaki, če je revir po sistemu *ujemi in spusti*, tudi naprej ostane tako in se nič ne spremeni.

Ultra lahek in lahek ribolov (angl. *Ultra light* in *light* ribolov) sta tehniki vijačenja, s katerima z zares nežno opremo poizkušamo prelističiti vse vrste salmonidnih in ciprinidnih vrst. Izbira opreme je ključnega pomena, saj mora biti zelo nežna in z zelo občutljivo odzivno konico

Silikonske vabe s t. i. paddle repkom z okusom česna.

Prelepa zlata potočnica, ki mi je polepšala dan.

Še ena, ki se ni mogla upreti blestivki.

palice. To pa zato, ker predvsem postrvi zelo rade izvajajo veličastne skoke iz vode med borbo. Mehka in odzivna konica poskrbi, da se bo riba težje osvobodila vabe. Palica za ultra lahki ribolov ima izmetno težo od 0 do 5 g, za lahki ribolov pa od 0 do 15 g. Tudi pri izbiri kolesca moramo paziti, da izberemo velikost od 1000 do 2000. Lažje, kot je, bolj bomo uživali v ribolovu. Ko smo že pri kolescih, ne smemo pozabiti na pravo izbiro vrvice ali laksa. Menim, da je vrvica zelo priporočljiva, če lovite na različne posnetke žuželk in črvov, ki nimajo močnih vibracij in ne poškodujejo in navijejo vrvice. V takih primerih je debelina od 0,06 do 0,08 mm odlična izbira. V primeru, da lovite z blestivkami, pa je vredno razmisliti, da namesto vrvice uporabite laks, debeline približno 0,20 mm. Ta poskrbi za prožnost in pri vibracijah se ne navija. Predvrstica iz fluorokarbona pa poskrbi za nevidnost pri lomljenju svetlobe in vode.

Dolg zimski predah v mesecu februarju je končan in čas je, da se podamo v divjino otvoriti sezono ultra lahkega ribolova. Za začetek se odločim za obisk zelo ljube divje vode. Bom malo skrivnosten, saj želim, da bi vsak našel v zgodbi tudi delčke, ki njega vežejo na katero divjo vodo. Bolj kot je voda divja, manj kot je ljudi, bolj uživam v ribolovu. Ni pomembno, koliko ujamem, saj je moje načelo, da je riba v prvi vrsti nagrada naravi, medtem ko uživam v lepota divjih rek in potokov. Pridejo dnevi, ko si zaželim tudi obiska revirjev, ki so bolj oblegani, in to je čar ribolova. Vsak lahko najde nekaj zase, saj je revirjev v Sloveniji zares veliko.

Sončni žarki mi že zgodaj zjutraj posijejo v sobo, kar je znak, da se moram počasi odpraviti. Ko prispem za vodo, vidim, da je zelo čista. Vem, da bo zato težje loviti, a prvi meti po mesečnem premoru so vseeno nekaj posebnega. Izmenjujem kombinacije v upanju, da najdem pravo. Poizkusim na različne umetne nimfe in črve. Ujamem nekaj malih potočnih postrvi, ki zares izžarevajo lepo zlato barvo v kombinacijami z rdečimi pikami. Po previdnem rokovanju in fotografiranju nepoškodovane zaplavajo nazaj. Sezono sem otvoril, sedaj pa je čas, da si zadam izziv. Poizkusiti ujeti lepo potočnico za otvoritev sezone. No, otvoril sem jo nekaj dni kasneje, kot se je dejansko odprl ribolov. Žal sem naletel tudi na polno luno, a je bila na moji strani. Ribe so zelo lepo sodelovale. Na zahtevnem zaraščenem terenu s polno vejevja, robidnic in trnjev sem uspel ujeti kar

nekaj potočnic. Tista prava pa se je še skrivala. Počasi sem prihajal na predele, ki so zelo zahtevni in natančni meti pod veje in grmovje so ključni. Odločil sem se za uporabo malih silikonskih vab s t. i. *paddle* repkom. Izberem malo težjo *jig* glavo, da bom vabo zares vodil po dnu. Vržem jo pod veje. Že ob padcu sem si mislil, če pa v tem metu ne bom ujel, potem pa res ne vem, kje bi lahko počivala. Vaba je padla na dno, počasi sem jo premikal. Po nekaj navojih je sledil močan prijem. Bil popolnoma drugačen od predhodnih. Ujel sem lepo potočnico! Borba je bila zares silovita in v kombinaciji z zahtevnim predelom je bil adrenalin na višku. Sledilo je težavno zajemanje ribe v mrežo, saj je območje res polno robidnic, trnjev in vejevja. Nekako sem se uspel prebiti na čistino, kjer sem lahko ribo zajel. Po borbi in močnem sproščanju adrenalina sem imel v svoji mreži lepoticco. Ribico, ki z zlato barvo in rdečimi pikami jemlje dih. Daleč od tega, da bi bila trofejna, a zame je vsaka divja riba vredna zlata. Ribe nisem hotel imeti predolgo na suhem, zato je po fotografiranju hitro in kar je najpomembnejše nepoškodovano odplaval nazaj. Po tej ribi sem ujel še par manjših, a zame je bil prelep sončen dan popoln.

Otvoritev nove sezone lahkega ribolova je bila tako za mano in znova je bila drugačna od prejšnjih. To je čar ribolova, vedno poskrbi za nove zgodbe in doživetja, ki si jih zapomnimo za vedno. Nova sezona je uradno tu in se že veselim, kaj me še čaka.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

WWW.KOSTEVC.SI

Trgovina Kostevc
Trg zborna odposlancev 20
1330 Kočevje

SIMMS MUHARSKI SETI

SIMMS FREESTONE

(novi model)

Redna cena: 749,80 €
Akcijska cena:
599 €

- ✓ Vrhunski material
- ✓ Vzdržljiv podplat
- ✓ Zanesljivi škornji

SIMMS TRIBUTARY

(novi model)

Redna cena:
Akcijska cena:
399 €

- ✓ Odlično razmerje cena/kakovost
- ✓ Robustni podplat
- ✓ Udobni škornji

Delovni čas: PON – PET: 9:00 – 12:00 & 14:00 – 17:00 | SOB: 9:00 – 12:00

☎ 031 611 479 | KOSTEVC.SI | ✉ TRGOVINA@KOSTEVC.SI

IZJEMEN DOSEŽEK PERSPEKTIVNE EKIPE RD BRESTANICA – KRŠKO NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V LOVU RIB S PLOVCEM 2025

Ko ljudje združijo delavnost z društveno pripadnostjo na raznih področjih dejavnosti v ribiških družinah, takrat nedvomno lahko tudi uresničijo zelene cilje. Slednje prav gotovo velja za strokovno, uspešno, spoštovanja vredne ljudi, s katerimi se srečujemo in sodelujemo na številnih področjih naravovarstvene-športno-ribolovne društvene dejavnosti.

To se je zgodilo le nekaj dni po izdaji aprilske številke našega zanimivega, med športnimi ribiči priljubljenega glasila Ribič, za katerega z vsebinsko pomembnimi, aktualnimi in strokovno obogatenimi naravovarstvenimi ali ribolovno aktivnostmi itd. vedno poskrbi Uredniški odbor,

Z leve: Stane Pajk, Edi Zidarič in Sandi Strupeh vzorno krmarijo na čelu brestaniško-krških ribičev.

Z leve: Damjan, Lenart in Dejan so nesporno trdni temelj uspešne ekipe.

Robert Šoštar in Jernej Pikelj sta uspešen dvojec.

ki ga vodi Igor Kloboves s člani Egonom Dolencem, Petrom Weiblom, Vladimirjem Mikcem in Juretom Ušeničnikom. Pomembne odločitve in presojo pa opravi odgovorna urednica, naša cenjena ribiška sotovarišica gospa Nuška Ušeničnik Schifferstein, ki bo v nadaljevanju članka »zaslužno« omenjena v uspešni zgodbi mladih brestaniško-krških športnih ribičev.

Pa naj še enkrat začnemo z besedami: »Le nekaj dni je še do začetka letošnjega 35. članskega državnega prvenstva v lovu rib s plovcem, ki se bo začelo 11. aprila na brežini Šmartinskega jezera, v ligi posamezno - člani, članice, ki ga bo organizirala Ribiška družina Celje.

Omenjeno DP v LRP se bo nadaljevalo po že ustaljenem redu ter s tekmovalnim urnikom oz. določenim paketom tekmovalj. Slednje se bo realiziralo na brežinah, po večini

Z leve: Robert, Janez, Zdravko in Jernej ne skrivajo zadovoljstva ob izjemnem uspehu varovancev.

tekmovalcem že poznanih tekmovališč - ribnikov, jezer in rek širom naše Slovenije.

Podobno kot v pretekli ribolovni sezoni, ko so izvrstni tekmovalci izpisali neverjetno uspešno zgodbo s kar tremi osvojenimi naslovi državnih prvakov s Ptuja, lahko ponovno pričakujemo kakšno prijetno presenečenje. Morda podobno, kot je to uspelo naši (po skupnem seštevku tekmovalčevih let) najmlajši ekipi v A-ligi v LRP iz RD Brestanica-Krško z osvojenim 4. mestom.

Vemo, da se vse v eni sapi ne da povedati, zato bomo to uspešno zgodbo omenjenih prizadevnih tekmovalcev tokrat predstavili tik pred začetkom letošnjega DP v LRP.

Kot smo uvodoma dejali: z delavnostjo in z društveno pripadnostjo se lahko uresničijo želeni cilji, kar nedvomno potrjuje sam začetek uspešne zgodbe brestaniške ribiške družine. Slednje smo lahko zaznali ob druženjih z našimi ribištvu naklonjenimi ljudmi, s katerimi smo se pogovarjali o tekmovalni dejavnosti in nedavno omenjenem presenetljivem A-ligaškem ekipnem uspehu njihovih prizadevnih tekmovalcev, ki jih vodijo usposobljeni vodje - trenerji ekipe z znatno pomočjo članov predsedstva in njihovega prizadevnega Edija Zidariča, predsednika RD Brestanica-Krško.

»Vse od idejnega razmišljanja, da je v naši RD treba več pozornosti nameniti mladim, saj se članstvo stara, smo storili pravi korak k naši današnji uspešni zgodbi,« poudarjata v en glas naša sogovornika, dolgoletna ribiška prijatelja, predsednik tekmovalne komisije brestaniško-krških tekmovalcev Zdravko Bregar in naš priznani športni delavec slovenskih mladih reprezentančnih odprav Janez Kozole, ki poudari sledeče: »Pred približno 15 leti se je v naše ribiške vrste včlanila profesorica slovenskega jezika Nuška Ušeničnik Schifferstein. Takrat nam jo je s pomočjo predsednika naše RD Edija Zidariča uspelo nagovoriti, da je prevzela mentorsko delo z mladimi ribiči. Ja, tako se je začelo in vsa čast Nuški - naši urednici Ribiča,« z zadovoljstvom skleneta svoje misli.

Ob izjemnem uspehu njihove mlade ekipe sta še povedala:

Zdravko Bregar: »V naši RD veliko pozornosti posvečamo našim mladim ribičem, kar se nam vrača z obrestmi. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo na pravi poti, pri čemer je naše vodstvo odigralo pomembno vlogo. Vsa čast našim tekmovalcem, vodjem - trenerjem, ki si zaslužijo vso pohvalo.«

Janez Kozole: »Kar smo si želeli, smo dosegli. Kot prvaki B-lige smo se uvrstili v A-ligo in takoj osvojili za nas odlično 4. mesto v državi. Zelo smo se veselili dosežka, a moram po-

Boštjan Rojč

Jani Hauptman

Jernej Romih

Klemen Rožič - Šoštar

udariti, da brez našega »šampiona« Lenarta Piklja - našega izjemnega tekmovalca - ne bi bili tako uspešni. Lenart je na SP na kanalu HE Čakovec - Prelog (Hrvaška) med drugim kar dvakrat osvojil 1. mesto v sektorju in le zaradi manjše teže ujetih rib osvojil 2. mesto na svetu ter za sabo pustil petkratnega svetovnega prvaka Alena Scotthorna (Anglija). S svojim trenerjem Jernejem je tako izpisal neverjetno uspešno zgodbo slovenskega športnega ribolova. Ekipi k skupnemu uspehu s pomembno ustvarjalno pomočjo veliko doprinese tudi vodja ekipe in pomočnik trenerja Jerneja - to je naš zanesljivi Robert Šoštar.

Jernej Pikelj, glavni trener ekipe, je med drugim poudaril: »Vesel sem dosežka naše mlade perspektivne ekipe, v kateri se čuti medsebojno zaupanje. Slednje je dokaz, da zelo uspešno funkcioniramo in če bomo tako nadaljevali, se ni bati, da ne bi bili uspešni. Vse pohvale vodstvu naše RD za vso podporo, ki smo je deležni. Hvala našemu zanesljivemu vodji ekipe in obenem Robertu Šoštarju, mojemu pomočniku pri opravljanju trenerskega dela, ter vsem ostalim, ki nam pomagajo, da lahko uresničujemo naše cilje, kar je za uspešno nastopanje v tako zahtevnem A-ligaškem tekmovalstvu zelo pomembno.«

Robert Šoštar, vodja ekipe in pomočnik trenerja: »Neverjeten uspeh, ki ga s tako mlado ekipo, roko na srce, nismo pričakovali. Veseli me, da delamo tako složno v želji, da bi bili čim bolj uspešni, pri čemer smo deležni podpore na vsakem koraku. Lahko smo srečni, da imamo v svoji sredini tako nadarjene mlade tekmovalce v družbi izjemnega tekmovalca Lenarta in vrhunskega trenerja Jerneja Pikla, s katerima je užitek sodelovati, pa tudi Damjana Mesariča, Dejana Petakoviča in rezervnega tekmovalca Boštjana Rojca,

Lenart Pikelj

Damjan Petakovič – »Peko«

Damjan Mesarič

ki so v pomembno oporo našima najmlajšima tekmovalcema Jerneju Romihu in Klemnu Rožič - Šoštarju. Hvala vodstvu naše RD za razumevanje in zaupanje, ki smo ga deležni pri uresničevanju našega skupnega cilja.«

Jani Hauptman, vodja vseh tekmovalnih dejavnosti v RD Brestanica-Krško: »Na svetovnem prvenstvu 2024 v Srbiji sem opravljal delo trenerja naših mladih (U-20) tekmovalcev, kjer se nama je s pomočnikom Janezom Kozoletom utrnila ideja, da bi lahko v naši RD s tako nadarjenima mladima reprezentantoma, kot sta Klemen Rožič - Šoštar in Jernej Romih, ter s pomočjo vrhunskega tekmovalca Lenarta, njegovega »alfa in omega« trenerja Jerneja Pıklja in Roberta Šoštarja lahko sestavili obetavno mlado ekipo. Po dogovoru z Zdravkom Bregarjem, predsednikom TK naše RD, je bila namera pomladitve ekipe uresničena. Zelo sem ponosen na fante, da smo osvojili 4. mesto v A-ligi, in hvaležen sem Lenartu, Jerneju in Robertu za njihovo uspešno delo kot tudi vsem ostalim našim tekmovalcem.«

Lenart Pikelj, najuspešnejši tekmovalec ekipe in skupaj s trenerjem Jernejem in vodjem Robertom Šoštarjem idejni vodja: »Pred začetkom DP v LRP smo želeli, da ne izpademo iz A-ligaškega tekmovalstva, saj smo v ekipo vključili kar dva mlada perspektivna, a za močno člansko konkurenco neizkušena tekmovalca. Slednja sta nas s svojim odnosom do timskega dela ter s tekmovalnimi dosežki prijetno presenetila. Tudi ostali sotekmovalci (Dejan - »Peko«, Damjan in Boštjan) so zelo solidno lovili in dosegli smo izjemno lep rezultat, ki ga, pošteno povedano, nismo pričakovali. Ja, morda bomo že v naslednjem letu, ko Dejanovi otroci malo odrastejo in bo imel malo več časa za našo tekmovalno dejavnost, nevarni konkurenti za sam vrh najuspešnejšim ekipam na DP. Vsem, ki nam stojite ob strani in nam pomagata, se iskreno zahvaljujem.«

Damjan Mesarič, zelo uspešen tekmovalec ekipe: »Vesel sem dosežka, a tako visoke uvrstitve nisem pričakoval, toda ni se čuditi, saj smo strokovno, timsko zelo dobro vodena ekipa, za kar se zahvaljujem trenerju Jerneju Pıklu in vodji Robertu Šoštarju ter vsem ostalim za pomoč, ki smo je deležni.«

Dejan Petakovič - »Peko«, priznani večkratni reprezentant v LRP: »Sezono smo končali z lepo uvrstitvijo, ki je nismo pričakovali. Cilj se je bil uvrstiti v zlato sredino. Glede na to, da smo najmlajša ekipa v najmočnejši A-ligi, sem zelo vesel dosežka. Posebno sem vesel dosežkov naših dveh najmlajših sotekmovalcev, ki sta dokazala, da si s trdim delom lahko uspešen. Sam si želim doseči boljših rezultatov z nekaj več časa za ribolov s sotekmovalci. Zahvaljujem se trenerju, njegovemu pomočniku, kot tudi vsem ostalim, z našim vodstvom RD na čelu.«

Boštjan Rojc, priznani tekmovalec in trener reprezen-

tanc v LRP: »Že dlje časa si želim zaključiti tekmovalstvo v državni A-ligi v želji, da bi se preizkusil na tekmovalnih lige talnega ribolova z obtežilnikom, a še vedno ostajam zvest kolektivu, v katerem sem se izpopolnjeval v boljšega tekmovalca. Če ravno kot rezervni tekmovallec čutiš manjšo psihično in fizično obremenitev, si vseeno pomemben del uspešne ekipe, kar človek doživlja s prijetnimi občutki. Zelo sem vesel našega ekipnega dosežka s pomočjo mladih in prizadevnih tekmovalcev.«

Klemen Rožič - Šoštar, uspešni reprezentant Slovenije mlajših kategorij v LRP: »Odlično zbrano, predvsem je bilo ključnega pomena predano vodenje ekipe Jerneja Pıklja in Roberta Šoštarja. Z njima sem v preteklosti že uspešno sodeloval in osvojil več naslovov državnega prvaka kategorije mladih in med drugim tudi 3. mesto na SP. Zelo sem ponosen na našo ekipo, da nam je v članski konkurenci že v prvem letu uspelo doseči skupno 4. mesto. Verjamem, da bomo v prihodnosti vsaj dosegli, če ne presegle meje dosedanjega uspeha.«

Podobno kot Klemen je tudi **Jernej Romih** že večkrat oblekel dres reprezentance Slovenije - mlajših kategorij: »Vzdušje v ekipi je bilo že od samega začetka izjemno. Delovali smo povezano in kot prava vzorna ekipa. Takoj ko sem izvedel, da bo nad nami bdel Jernej Pikelj, sem vedel, da bomo skupaj odlično sodelovali. Z njim sem sodeloval že na prejšnjih svetovnih prvenstvih, kjer nam je veliko pomagal, da smo bili uspešni, zato sem mu popolnoma zaupal in upošteval njegove nasvete. Naš osnovni cilj je bil obstanek v ligi, saj sva se ekipi pridružila dva nova mlada člana in nismo vedeli, kako se bomo ujeli. Po nekaj tekmovaljih smo ugotovili, da smo kot ekipa zelo močni in so lahko naši dosežki tudi višji. Naše 4. mesto je za nas odličen rezultat.«

In kaj pravijo »vodilni moške« RD Brestanica Krško?!

Edi Zidarič, predsednik RD: »V naši RD smo zelo zadovoljni in ponosni na naše fante, saj so dosegli izjemno lep rezultat na najvišjem športnoribolovno tekmovalnem nivoju, in to z zelo mlado ekipo. Trudimo se, da jim nudimo osnovne pogoje za njihovo prizadevno delo, kar si nedvomno zaslužijo. Tudi v letošnjem letu jim želimo, da se jim uresniči njihove želje uspešnosti, za naše skupno zadovoljstvo.«

Stane Pajk, podpredsednik RD: »Glede na njihovo mladost nismo pričakovali takega uspeha, a vemo, da lahko z malo športne sreče ponovijo uspešno lanskoletno nastopanje tudi v tem letu. Navijali bomo za našo ekipo in jim stali ob strani po poti do novih zmag, saj si to nedvomno zaslužijo.«

Sandi Strupeh, dolgoletni zanesljivi tajnik in »prava duša« brestaniško krških ribičev ter nekdanji izredno uspešni tekmovalec v LRP, ki danes uživa v lovu krapov, z vidnim zadovoljstvom poudari: »Z izjemnim dosežkom me je naša ekipa zelo prijetno presenetila, saj v njej nastopajo mladi tekmovalci, ki si še vedno pridobivajo izkušnje. Naša dolgotletna usmeritev temelji na vzgoji pravih naravovarstvenikov in vrhunskih tekmovalcev, kar se nam obrestuje in nas navdušuje. Vsa čast vsem, ki so sodelovali pri dosegu izjemnega rezultata na nedavnem državnem prvenstvu Slovenije in tudi v letošnji tekmovalni sezoni jim želim veliko športne sreče.«

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

MATJAŽ TIROVIČ - DRŽAVNI PRVAK V MUHARJENJU 2025

Jeseni se je uspešno zaključila še ena sezona državnega prvenstva v lovu rib z umetno muho. Če bi pri vrhu tekmovalcev pogledali samo imena ekip, bi rekli, da se ni zgodilo nič novega, pa vendarle. Že res, da so ekipni državni prvaki zopet suvereno postali tekmovalci Bleda, je pa v posamezni konkurenci to vendarle prvič postal tudi Matjaž Tirovič. Ampak pojdimo po vrsti.

Uspešno izvedene štiri tekme v sezoni 2025 so prinesle štiri različne zmagovalce med posamezniki in tri med ekipami. Vendar se je sezona začela pravzaprav že pozimi, ko smo na podkomisiji vendarle prišli do dolgo pričakovanega elektronskega žreba, ki ga je pripravil bivši predsednik RD Šempeter Boštjan Zagožen. V dobi elektronike je bilo to seveda potrebno in z vsem potrebnim znanjem tudi izvedljivo, to pa je pomenilo, da na tekmah ni več prihajalo do podvajanj tekmovalcev iste ekipe na različnih štartnih mestih.

Prva tekma lanske sezone se je odvila na Sori v Medvodah, ki je tradicionalno na sporedu v začetku junija. Čeprav v reki po zadnjih poplavih še vedno potekajo določena dela, pa se počasi izboljšuje tudi ribji stalež v reki. Tako je bilo tokrat na

Državni prvaki RD Bled. Z leve: Luka Pesjak, Matjaž Tirovič, Nejc Pesjak in Rok Šparovec (foto: Matjaž Tirovič)

Z leve: Rok Šparovec, državni prvak Matjaž Tirovič in Žan Valentinčič (foto: Matjaž Tirovič)

Janko Čeperlin in največja riba sezone - mrena 72 cm, Savinja, Celje (foto: Mirko Ribič)

Aljoša Crkvenjaš in Andrej Ledinšek med merjenjem ujete ribe - Sava Bohinjka, Bled (foto: Jure Osolin).

Tanja Drofelnik in njena prva soška postrv - 62 cm, največja soška postrv na tekmi (foto: Tanja Drofelnik).

trasi od jezua v Goričanah do izliva Sore v Savo ujetih 75 rib, od tega približno polovico podusti ter polovico salmonidov. Ujetih je bilo tudi nekaj klenov ter mren, ki pa zaradi varstvene dobe niso šteli v rezultat. S sedmimi ujetimi ribami je zmagal domačin Saša Mehmedika pred predsednikom RZS Miroslavom Žaberlom na drugem in Žanom Valentinčičem na tretjem mestu. V ekipni konkurenci so na prvi tekmi zmagali domači tekmovalci Medvod pred Bledom na drugem mestu in prvo ekipo Šempetra na tretjem mestu.

Že čez teden dni je bila na sporedu druga tekma na sezono, tudi ta v tradicionalnem terminu, potekala je na Savi Bohinjki pod okriljem Ribiške družine Bled. Če se nekateri tekmovalci niso naložili na prvi tekmi, je bilo tokrat drugače, saj je bil ulov številčen, pa čeprav tudi na Savi Bohinjki po vseh zadnjih poplavah pogrešamo predvsem kakšnega lipana v reki več; tokrat jih je bilo ujetih pet. S petnajstimi ujetimi ribami je zmagal Matjaž Tirovič pred Žanom Valentinčičem na drugem in Aljošo Crkvenjašem na tretjem mestu. Ekipno so zmago tudi tokrat dosegli domačini, kar je pomenilo, da so prvo mesto odnesli tekmovalci Bleda pred ekipo Ajdovščine na drugem ter ekipo Celja na tretjem mestu.

Prav Celje (in njen del Savinje) je bil organizator tretje tekme državnega prvenstva. Reka Savinja skozi mesto Celje nudi veliko muharskih užitkov, seveda ob predpostavki, da ne računamo na ulov velikega lipana ali pa ostalih salmonidov. Čeprav se jih lahko občasno tudi ujame v tem delu reke, pa je zaradi tople vode to zgolj izjema. Velika mrena ali pa podust nudi odlično borbo na muharski palici, ribolov teh vrst rib pa je zahteven, a ne nemogoč. Lažje je ujeti številne klene, ki so po velikosti sicer manjši, a prav tako zabavni za ribolov. Zmago je tako s kar 24 ujetimi ribami dosegel Ambrož Paljk pred domačinom Renatom Fijavžem na drugem mestu in Rokom Šparovcem na tretjem mestu. V ekipni konkurenci je še tretjič zapored zmagala domača

ekipa (Celje) pred Bledom na drugem in Ajdovščino na tretjem mestu.

Kaj je vse to pomenilo pred zadnjo tekmo sezone? Ekipno je bilo vse odločeno že pred zadnjo tekmo, in če smo poštene, je vse bolj kot ne odločeno že pred prvo tekmo, saj bi bilo vse razen gladke zmage ekipe Bleda, ki tvori tudi temelj reprezentance, veliko presenečenje. Bolj zanimivo pa je bilo med posamezniki, kjer je imel Žan Valentinčič lepo prednost pred ostalimi, povrh vsega pa ga je čakala domača tekma v Tolminu na jezeru Most na Soči. A že naslov članka vam je povedal, da nekaj ni šlo po načrtu. Kaj je to bilo? To bo Žan najbolje vedel sam, mogoče zgolj ni imel dovolj širokih ramen za to tekmo. Tako kot lansko sezono je bil tudi tokrat zaključek državnega prvenstva na jezeru in na ribolovu s čolna. Zadnja nedelja v septembru je prinesla hladno in vetrovno vreme, vseeno pa ulov ni izostal. Opazen je velik napredek med tekmovalci na tem področju, saj v primerjavi z lanskim letom tokrat zgolj trije niso ujeli ribe. Ostaja dejstvo, da muharjenje že dolgo ni več samo lov postrvi v tekočih vodah, ampak je tudi lov ciprinidov, lov v stoječih vodah oz. jezerih (pa čeprav je jezero Most na Soči dejansko pretočno), pa še kaj več.

Zahtevna zadnja tekma je zopet ponudila veliko razburljivosti. Če mogoče ni bilo veliko razburjenja za samo zmago na tekmi, kjer so največ pokazali tekmovalci Bleda in so si tudi zagotovili prva tri mesta na tekmi (zmagal je Luka Pesjak pred Tirovičem na drugem in Šparovcem na tretjem mestu, vsak s petimi ujetimi ribami, ekipno so bili za Bledom najuspešnejši tekmovalci Ajdovščine na drugem in tekmovalci Medvod na tretjem mestu), pa je bilo povsem drugače v posamezni konkurenci. Matjaž Tirovič je svoje opravil, vendar je imel vse še vedno v rokah Žan. Eno ribo je uspel ujeti, zaradi majhnih razlik pa bi bila za osvojitev naslova dovolj tudi druga. Imel jo je na vrvi, ampak je na

Državni prvak Matjaž Tirovič v akciji (foto: Matjaž Tirovič)..

njegovo žalost ni uspel zajeti, kar pa je pomenilo, da je zaradi številnega ulova tokrat matematika najbolje zapela Matjažu Tiroviču. Čeprav on s kratkim premorom tekmuje že od leta 2008, je tokrat prvič postal državni prvak, pa čeprav je v preteklosti tudi iz tujine prinesel domov kar nekaj priznanj. Njegov naslov je samo še en primer, kako je v tekmovanjih najbolj pomembna sama ekipa. Vsaka dobra ekipa vedno izpostavi vsaj enega posameznika, po navadi tudi več, tako da je kljub neprepričljivi sezoni naslov podprvaka osvojil njegov sotekmovalec Rok Šparovec, medtem ko je končno tretje mesto vendarle rešil Žan Valentinčič, letos tekmovalec Mozirja. Na četrtem mestu je sezono končal Ambrož Paljk (lani je bil četrti njegov brat Ticijan), peti pa je bil Saša Mehmedika. Ekipno so naslov zopet osvojili tekmovalci Bleda (Matjaž Tirovič, Rok Šparovec, Luka Pesjak, Nejc Pesjak), naslov podprvakov so osvojili tekmovalci Ajdovščine (Ambrož Paljk, Tobija Vuga, Žiga Brodnik, Ticijan Paljk), tretje mesto pa tekmovalci Medvod (Saša Mehmedika, Jože Zajc, Aljoša Crkvenjaš, Jure Pogačar).

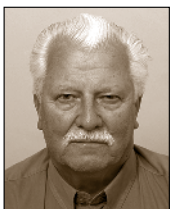
Kaj poreči od zaključku lanske tekmovalne sezone? Nič kaj dosti. Za nekatere je bila bolj uspešna, za druge manj. Zaradi nekaj odpovedi so bile izpeljane štiri tekme, kar pa upam, da bo s kakšno izpeljano tekmo več bolje že v letošnji sezoni. Iz dela v podkomisiji in tudi iz tekmovalnega ribolova se je zaradi osebnih razlogov umaknil Aljoša Crkvenjaš in ob tem se mu za vse opravljeno delo še enkrat zahvaljujem. Pred nami je nova sezona, tokrat z našo močno udeležbo na vseh mednarodnih tekmovanjih, kjer upam, da bo do odmevnega rezultata ponovno prišla tudi katera izmed naših reprezentanc. Do takrat pa vsem želim dober prijem!

Jure Osolin

V SPOMIN

Peter Zorec

1933–2025

Lani na božič nas je pretresla novica, da je naše vrste po dolgotrajni zahrbtni bolezni za vedno zapustil naš dolgoletni član Peter Zorec. Po poklicu je bil gozdar, hkrati tudi član zelene bratovščine in ravno ta ljubezen do narave ga je leta 1986 pripeljala tudi v ribiške vode. Leto kasneje je opravil ribiški izpit. Od takrat dalje je ves čas zavzeto pomagal pri organizaciji vseh tekmovanj, ki so se odvijala pod okriljem RD Bled. Posebej se je angažiral pri kastingu, kjer je bil nepogrešljiv član, sodnik, vodja, trener. Enako je bilo pri organizaciji tekem za Pokal Bleda: bil je zavzet sodnik in član tekmovalne komisije. Ni je bilo tekme, ki bi jo izpustil. Udeleževal se je vseh čistilnih in delovnih akcij, zelo rad je pomagal tudi v ribogojnici. Svoj mir od službenih obveznosti je našel predvsem ob Savi Bohinjki, v katero je rad zahajal, saj mu je nudila zavetje, podporo, mir, spokojnost od čedalje bolj zahtevnih trendov v življenju. Včasih ga je za ribolov premamilo tudi Blejsko jezero. Menjavale so se generacije, prišli so mlajši, ampak z vsemi je našel skupen jezik in vsi so ga spoštovali. Vsako leto smo ga z veseljem povabili na zaključek leta, kjer smo strnili pretekle in sedanje dogodke in vedno se je dogodkov z veseljem udeleževal. Ko pa ga zadnjih nekaj let nismo več videvali tako v naši družbi kot za vodo, smo slutili, da je nekaj narobe. Žal je prišla njegova zadnja minuta, po skoraj 40 letih delovanja v društvu, ko ga je žal zahrbtna bolezen premagala. Za svoje delo je prejel števila priznanja:

- leta 1993 Red za ribiške zasluge III. stopnje z listino,
- leta 2001 Red za ribiške zasluge II. stopnje z listino,
- leta 2003 Red za ribiške zasluge I. stopnje z listino
- in leta 2016 je postal častni član RD Bled.

Veter je odtrgal list z drevesa.

Med številnimi je izbral le enega.

Ta list, ki je bil del našega življenja, sedaj manjka.

Vedno bo manjkal.

Za RD Bled Samo Novak

Stojan Ulčar

1948–2026

Pred kratkim nas je pretresla novica, da je naše vrste za vedno zapustil dolgoletni član Stojan Ulčar. V RD Bled se je vpisal leta 1960, ko še ni dopolnil 12 let. Ker je družina živela tik ob Blejskem jezeru, ga je strast do ribolova pripeljala do tega, da je postal aktiven ribič ter hkrati član mladinske sekcije pod takratnim mentorstvom profesorja Vasiča. To so bili časi, ko ni bilo lahko priti v članstvo, saj je bilo to omejeno na število in posamezen revir.

V 60. letih prejšnjega stoletja je bil uspešen tekmovalec v lovu na živo ribo v Blejskem jezeru, predvsem na Pokalu Bleda, ki je bil sprva organiziran samo na jezeru. Zelo ga je zanimal tudi kasting, kjer je bil dolga leta nepogrešljiv član, tako v tekmovanjih kot kasneje pri organizaciji.

Dokler mu je zdravje dopuščalo, je sodeloval na vseh delovnih akcijah v RD Bled. Ni bilo čistilne akcije, ki se je ne bi udeležil. Zelo rad se je udeleževal vseh izlovov rib ter dela v ribogojnici. Zavzet, marljiv, načelen, vzor mlajšim, to so bile njegove lastnosti. Ni jih bilo veliko, ki bi imeli kakor on tako dolgo in aktivno članstvo. Žal mu je v zadnjih letih bolezen preprečila, da bi še naprej užival v svojem hobiju.

Stojan, pogrešali te bomo. Hvala ti za vse, kar si naredil v naši ribiški družini.

Za RD Bled Samo Novak

KORMORANOV JE (TUDI) V SLOVENSKIH GORIČAH ŽE DOLGO PREVEČ

»Črna smrt« jezi ribiče, povzroča občutno škodo in se je številčno namnožila.

Letošnja zima je tudi na slovenskogoriške vodotoke privabila precejšnje število kormoranov. O njih so poročali ribiči, ornitologi in tudi lovci iz Spodnjih in Zgornjih Verjan, Radehove, Gočove, iz spodnjega dela Pesniške doline, iz Močne, Svete Trojice in seveda iz območij Pernice, kjer je eno večjih akumulacijskih jezer. Gre za vseslovenski problem in zato ni naključje, da se s kormorani in posledicami prevelike številčnosti strokovno veliko ukvarjata tudi zavod za ribištvo Slovenije in Ribiška zveza Slovenije.

Kot nam je povedal predsednik lenarške ribiške družine **Branko Vukan**, ribiči nimajo nič proti kormoranom, če bi bila njihova številčnost v naravnem okolju v skladu z naravnimi zmoglostmi okolja. Teh ribojedih ptic je že dolga leta preveč. Med drugim je opozoril, da njihove jate štejejo tudi po 250 in več ptic. Tolikšno število teh ptic pa povzroča ribjemu življu v vodah, za katerega so po zakonu kot upravljavci odgovorne RD, izjemno škodo. Pri tem tudi RD Pesnica ni nobena izjema. »V lanskem letu smo vložili preko 30.000 € predvsem mladice divjega krapa, smuča, ščuke, linja in navadnega kareslja. Za 1500 mladic smuča smo porabili 8.000 €. Že kmalu potem, ko smo jih vložili, smo na jezeru opazili preko 250 kormoranov, ki so najbrž pošteno verjetno zdesetkali to ribjo mladež. Lahko rečemo, da smo s tem kormorane dobro nahranili. Ribiči dobro vemo, da se jate teh ptic pojavijo ob vodah, kjer je rib dovolj. Kormoran lahko dnevno poje tudi do 2 kg rib. Torej je tudi laikom jasno, da se naše vode praznijo. Ko se o teh problemih pogovarjamo s sosedi iz Avstrije, nam povedo, da je pri njih lahko v jati največ do 10 kormoranov, vse druge lahko iz narave odstranijo. Kormoran namreč naravnega sovražnika v naravi pravzaprav nima, na kar ribiči že vrsto let opozarjamo, pa vendar se ne premakne v dobro smer,« je kritičen Branko Vukan.

Kormorani povzročajo precejšnje škode na ribjih populacijah in

Veliki kormoran dela sive lase ribičem (foto: John Moore Museum).

Pristanišče za čolne pred Radehovo (foto: Marjan Toš).

Hrastovski grajski ribnik (foto: Marjan Toš).

predstavljajo velik izziv za upravljanje voda, saj lahko jate zdesetkajo ribji stalež. Mnenja so deljena, saj nekateri poudarjajo potrebo po učinkovitem upravljanju števila (podobno kot pri divjih prašičih) zaradi ekonomske škode, medtem ko drugi menijo, da je njihovo število odvisno od količine hrane. Branko Vukan je prepričan, da kormorani povzročajo velik izpad pri ribjih populacijah. Ne skriva, da so interesi ribičev in ornitologov na dveh bregovih in so med njimi tudi spori okoli izdajanja dovoljenj za odvzem teh ptic iz narave s plašenjem oz. izjemnim odstrelom, kar se v Sloveniji dogaja že vrsto let. Kot dolgoletni ribič in predsednik RD Pesnica, ki ima zaradi kormoranov vsako leto veliko škode, zagovarja strokovne in predvsem nepristranske rešitve, s katerimi bodo lahko ribiči ohranili in zavarovali ribji življ in njegove habitate, ki se nenehno zmanjšujejo in slabšajo. Zavzema se za kompleksno reševanje te problematike, kar terja veliko usklajevanja različnih interesov med naravovarstveniki (še posebej z ornitologi) v prizadevanjih za ohranjanje naravnega okolja nasploh. Pri tem ne zanika, da prihaja varstvo narave večkrat tudi v konflikt z gospodarskimi interesi mnogih deležnikov. Ribiči zaradi škode kormorane pogosto imenujejo »črna smrt«.

Marjan Toš

SKRIVNOSTNA LJUBLJANICA

Po iskanju, ne pa tudi najdbi sivega princa v središču Ljubljane, je želja po lovu vrste, tako zelo značilne za to kraško reko, naraščala. Nekega večera sem se zato nenadno odzval spontani zamisli, da obrnem potek sledečega dneva brez obvez v svojo najljubšo korist in ujamem zadnji vzdihljaj poletja.

Reka sedmerih imen je s svojo zgodovinsko in kulturno vlogo brez dvoma ena izmed najbolj prepoznavnih in pomembnih slovenskih rek. Zaradi svojih zelenih odtenkov in nabrežij za mnoge najboljše opiše domovino, katere glavna barva je po mojem mnenju prav zelena, seveda z neštetiimi gozdovi travniki in poraščenimi prestolnicami. Široki, počasni in globoki ovinki ter posamezne plitve in hitre brzice jo ustvarjajo privlačno za ribiče vseh vrst, saj brez naprezanja zadovolji njihove želje in tvori dom največjim plenilkam. V rani mladosti sem tudi sam svoje muharsko znanje kalil v zgornjem delu njenih skrivnostnih tokov, kjer sem kljub začetniškimi napakam vedno ujel kakšno lepo ribo. Tam že kar nekaj let nisem lovil, vseeno pa sem, s pomočjo dobrega spomina, točno vedel, kje bom našel obilo avtohtonih lipanov in tako z mirno vestjo upravičil njihov sloves v tej reki.

Na mojo srečo je enakonočje ravnokar minilo in dolžina dneva se je začela krajšati, to pa je, kljub kasnejšemu začetku ribolova, pomenilo daljši spanec. Ob začetku dneva so k pomanjkanju svetlobe dodatno prispevali gosti sivi oblaki, ki so v spremstvu visokega tlaka za ribolov tvorili popolno vreme. Domneve je potrdil že tretji met, ob katerem se je po zategu na drugem koncu tanke vrvice zasvetil rumen ribji bok. V isti sekundi pa je sila zaradi nepravilnega zatega ali nesreče popustila. Da bi odpravil jutranjo zmedenost in se pripravil na naslednjo priložnost, sem nekajkrat globoko vdihnil mrzel jutranji zrak, stopil korak naprej ter nadaljeval. Osredotočenost je očitno pomagala in zajel sem prvo ribo. Nesrečni klen je bil povrh svoje majhnosti še poškodovan, zaradi česar sem ga nemudoma izpustil in razmišljujoč o izvoru rane potenciral o velikih plenilcih. Čeprav zaradi narave rane ni izgledalo očitno, me je prešinila misel, da je klena napadel sulec, po katerih je Ljubljanica ravno tako zelo znana. Še več, kaj če je rano, s svojo požrešnostjo, povzročila večja potočna postrv in kako bi bilo tako postrv ujeti?

Poškodovan klen

Brzice v jutranji svetlobi

Presenetljivo kmalu sem prelovil večji del jutranjega načrtovanega dela vode, ujel pa le veliko klenov. Od njihovega specifičnega vonja mi je bilo že skoraj slabo, ko sem se za trenutek ustavil in zamenjal umetno muho, odločen, da tolmuna ne zapustim, dokler ne ujamem še kakšnega lipana. Čeprav je bila voda rahlo kalna, svetloba slaba, dno pa popolnoma temno, če ne že kar črno, tako da ni videlo niti ene ribe, sem bil prepričan, da v tolmunu lipani so. Tako sem uporabil posnetek sočne ličinke šaša, ki se ji ne bi smela upreti nobena divja riba. Met sem z namenom usmeril na isto mesto kot mnogokrat prej, da bi se prepričal o izbirčnosti rib. Izbira se je obrestovala, saj sem kmalu zatem uspešno zajel lepega lipana. Pokleknil sem v vodo, si zmočil roke ter nežno odstranil trnek. Ošpičena glava, zlato telo z velikimi luskami in popolne plavuti so pričale o rajskem življenju živali, ki s svojo popolno kamuflažo temnega hrbta očitno še nikoli ni občutila stresa. Da bi zasledil še kanček ene izmed najbolj redkih barv v favni, sem počasi razprl še hrbtno plavut in uzrl odtenke modre. Z nasmehom na obrazu sem srebrnega princa izpustil, ta pa se je obrnil in namesto v tok odplaval v mrtvi rokav, kjer sem ga, mirujočega, uspel še enkrat slikati, preden je opazil svojo izgubljenost in izgubil nazaj v globok temnozelen tolmun.

Opazil sem, da je bila reka kljub neposredni bližini izvira tudi na tem delu nerazumljivo polna človeških odpadkov. Posamezne veje izvirov že pred združitvijo v notno Ljubljanico obdajajo hiše in celo posamezni industrijski obrati, zaradi česar je v njej moč najti najrazličnejše masivne in

Prvi lipan dneva

Odtenki modre v sledovih

Lipan v svoji popolnosti

Divja in zdrava potočnica

tudi mikro odpadke. Čeprav so veliko bolj problematični biološki odpadki in kemikalije, ki zahajajo v reko, se je ribji stalež zdel presenetljivo dober. Nalovil sem se lipanov, ki so uprizarjali spektakularne boje z mnogimi skoki, tudi do meter iz vode, nakar mi je misel v enem izmed boljših tolmunov spet zašla na potočnice. Spomnil sem se svoje prve sicer zelo majhne potočne postrvi, ki sem jo ujel v točno tem revirju. Vztrajno sem metal vabe v tolmun, ujel še nekaj manjših rib in skoraj odkorakal dalje, ko me je po poznem zategu presenetil nenavaden odziv. Zapeta masa se je rahlo premaknila, brez trzanja, zato sem povečal napetost v palici. Riba se je zbudila in močno potegnila. Oblitemu z adrenalinom se mi je nemu-

doma povišala raven glukoze in ob pospešenem utripu sem se hitro znebil odvečne vrvice, sledil premikom ribe ter se zbrano odzival. Kaj za vraga je to? Spraševal sem se o nenamerno zapetem sulcu, nato pa prvič uzrl odtenek rumene. Sprva nisem verjel svojim očem. Riba se je kmalu ponovno pokazala in odpravila vsakršen dvom. Zatem se je v mreži znašla zavidanja vredno velika potočnica in srce mi je kar zaigralo. Tudi ta divjakinja je bila s svojimi popolnimi plavutmi in vitkim telesom brez dvoma eden izmed skritih biserov Ljubljane. Kljub temu da je zaradi velikosti in začetka jeseni nikakor nisem želel obremenjevati, sem lepoticu diskretno in hitro dvignil iz vode za spominsko fotografijo. Divja in zdrava kot dren se je s

Požrešen gobec in lačne oči

temnim hrbtom popolnoma skladala z barvo rečnega dna, modra lička na veliki glavi pa so se bleščala kot najlepši modni dodatek. Nekaj trenutkov sem jo še pridržal v toku, nato pa je sunkovito švignila nazaj na svoje skrivno in nadvse neopazno mesto. Zadovoljstvu primerno sem se napotil do avta in med naključnim preplavljanjem brzic po poti ujel še nekaj lipanov, nato pa s toplim čajem pogrel roke, ki so mi zaradi hladnega vetra in nenehne omočenosti zmrzovale.

Srebrni princ Ljubljance

Temna nagibajoča se obrežja

Po nepričakovanem počitku sem se na večerni del odpravil v naglici. Čeprav sem že izpolnil vse želje in pričakovanja, se nisem mogel upreti želji po pregledu še neznanega odseka. Zaradi manjše količine vode in peščeno prodnatega dna so bile na tem delu ribe bolj vidne. Ob počasnem brodenju po sredini popolnoma obraščene in s padlimi drevesi prekrute struge sem se prebija od tolmana do tolmana. Čeprav sem opazil le manjše ribe, sem se odločil, da se z njimi malo poigram. Natančno sem opazoval njihovo obnašanje pred in med prijemom, obenem pa izostril svoj čut pri veliko manjšem trzljaju ob prijemu. Manjše ribe je seveda precej preprosto ujeti, zato sem se poigravanja z lipančki hitro naveličal in premetal le še globlje predele. Med meti v enega izmed tolmanov sem za hip opazil večjega lipana. Poiskusal sem z različnimi muhami, a kljub izvrstnim predložkom, med katerimi sem nekajkrat celo videl nimfo, se riba ni odzvala. Zaradi dolžine lipana blizu pol metra sem želel poizkusiti še nekaj posnetkov, a ga ob ponovnem poskusu žal nisem več opazil. Stopil sem na prste in se pretegoval, da bi ga ponovno uzrl, a zaman. Nadaljeval sem z meti in kot večino dneva skoraj pri vsakem metu dosegel dno in nenehno zapenjal alge, vodno rastlinje ter grmičevje in drevesa za svojim hrbtom. Ob rutinskem zategu sem nenadoma začutil neznansko težo. Žal ni bil lipan. Po mučnem trudu reševanja muhe sem iz vode potegnil šolsko torbo. Predstavljal sem si lahko veselje šolarja, ki je na zadnji dan pouka kar vse skupaj vrgel v reko, se nasmejal in z enako mero veselja sem tudi sam stopil dalje, da bi izkoristil zadnje minute pred mrakom.

Ujel sem še nekaj povprečnih lipanov in ob zadnjih metih še ogromnega klena. Poleg tega, da je bil za svojo vrsto že mejne dolžine, je bil tudi nepredstavljivo debel. Ostanke dnevene svetlobe je bilo komaj dovolj, da sem v smeri proti domu še zadnjič prečkal strugo. Po poti sem se sprehodil čez most in zadnjič uzrl temno gmoto počasne vrtinčaste vode. Oblili so me občutki preživetega dne. Veliko lipanov, to je ena izmed večjih potočnih postrvi, niti ene vložene ribe, izjemna obrežja ... Dan, preživet v enem izmed zagotovo najbolj polnih revirjev, se je brez dvoma odvil v neponovljivo in nepozabno izkušnjo.

*Besedilo in fotografije:
Domen Guštin*

IZBIRA NOVE PALICE V POPLAVI PONUDB

Skoraj ne mine mesec dni ali celo manj, da ne bi dobil od nekoga vprašanja glede izbire nove palice v bližnji prihodnosti. Bodisi gre za to, da je nekdo svojo prvo nekako prerasel ali pa je po toliko in toliko letih zaznal čas za preizkus nečesa novega. Posledično se na našem lokalnem trgu zato dokaj redno pojavljajo precej kakovostne rabljene palice, obenem pa je za prodajalce slednjih problem resnično velika izbira novih izdelkov na tržišču. Svet je dandanes z moderno tehnologijo resda postal precej majhen in informacije so vsem hitro dostopne, vendar nas to ne reši težav glede izbire. Marsikdo niti ne pozna svojih preferenc in zato je zadeva še toliko bolj zapletena. Po drugi strani pa prav ti, malo manj posrečeni nakupi palic, ki se za nas niso najbolje izkazale, ponujajo ostalim možnost, da elegantno pridejo do ugodnega nakupa nečesa, kar jim nazadnje odgovarja. Tako zadeve po Sloveniji prav lepo krožijo.

Slovenski trg je tudi, kar se tiče muharske opreme, resnično majhen in veliki večini nam je zelo težko preizkušati novosti na način, ne da bi odšli nekam v tujino. Posledično večina muharjev pri nas nima pravega vpogleda v novosti na tržišču in je odvisna od domačih trgovcev ter njihovih odločitev glede nabave in ponudbe. Zato gre večinoma pri nas za izmenjavo izkušenj med znanci, ki kaj podobnega, kar iščemo mi sami, že imajo. Ta pot je verjetno še najbolj zanesljiva in nas obvaruje pred impulzivnimi nakupi nečesa, kar poznamo zgolj in samo preko oglasov proizvajalcev in prodajalcev. Preden se odločimo za nabavo, je vsekakor zelo dobro najprej celotno ponudbo omejiti na cenovni razpon, saj s tem v veliki meri omejimo nabor možnega nakupa. Zato se najprej odločimo glede na možnosti za višji, srednji ali nižji cenovni razred. Tudi tukaj visoka cena še ne pomeni avtomatsko tudi najvišje kakovosti in v vseh treh razredih imamo možnost najti prav dobro orodje. Naslednji korak, ki ga je dobro prej upoštevati, je možnost reklamacije ali popravila oz. zamenjave dela ob zlomih. Domači trgovci običajno lahko neposredno ali preko najbližjega zastopnika omenjene neprijetnosti dokaj hitro uredijo. Malo bolj se zaplete pri tem, če smo palico kupili v tujini ali celo s kakega drugega kontinenta. Garancijo in možnosti na to temo je zato dobro poznati že pred nakupom. Zelo velike probleme sem imel na primer po spremembi lastništva v firmi G. Loomis, ko praktično nisem več dobil rezervnih delov in sem lahko komuniciral samo še z Madžari.

Kar nekaj člankov in filmov na spletu govori o tem, da klasično palico izbiramo glede na naš priljubljeni ali prirojeni gib ob muharskem metu. Verjetno govorijo o časovni komponenti, ki je pri tem odločilna. Osebo se s tem nikakor ne morem strinjati, saj je od nas odvisno, kakšno palico potrebujemo, kje lovimo in kaj bi od nje radi. Šele nato se potem mi prilagodimo akciji palice. Nekdo, ki ni sposoben palice primerno naložiti ob metih naprej in nazaj, mora najprej osvojiti omenjeno večščino. Šele potem, ko lahko uporabljamo tako hitre kot malo počasnejše palice (danes se slednje v ponudbi proizvajalcev imenujejo »moderate action«), se lahko odločamo, kaj nam za naše razmere najbolj ustreza. Predvsem kaj bomo z njimi lovili – kakšna bo povprečna velikost ulova dnevno in pa tudi kje in na kakšnih razdaljah. Slovenija s svojo specifikko redko od muharja zahteva resnično dolge

R4a – z izbiro za razred težje ali lažje vrvice lahko spremenimo akcijo vsake palice v počasnejšo ali hitrejšo. Odvisno od tega, kaj nam osebno najbolj odgovarja.

mete, za katere se bolje obnesejo hitrejše palice. Imamo le nekaj rek, kjer je to potrebno, pa še tam nam zadostujejo meti okoli petnajst do sedemnajst metrov, morda še kakšno jezero, s tem da se v primeriu lova s čolna ribi lahko precej približamo. Predlagam, da si vsaj enkrat izmerite, kaj sedemnajst metrov meta pomeni, saj je to že za marsikoga zelo daleč. Večina hitrih palic na tržišču pa »zagotavlja natančne mete tudi do petindvajsem metrov« in še kaj. Za običajnega med nami je to praktično nedosegljivo niti visoko iz čolna ob pomoči vetra. Vsekakor je hitra palica v pomoč, kadar moramo metati naravnost proti vetru, ki pa spet ob normalnem dnevu pri nas nekako ni omembe vreden dejavnik. Potem pa se vsaj za večino nas prednosti hitrih palic končajo. Slabše so pri varovanju trnice, slabše za utrjevanje običajnih dimenzij ulova, saj se nam lahko več rib sname, še posebej ob uporabi trnka brez zalusti. Veliko bolj so zahtevne za metanje in uporabo, saj je časovno okno za uspešen met precej bolj ozko in zahteva zelo natančno

Rod2 – primer starejše verzije muharice #5, ki jo prepoznamo po precej debelem spodnjem delu, takoj nad ročajem. Danes so te palice cenovno zelo dostopne in primerne za začetnike in otroke. Paziti moramo le, da niso prestare in pretežke. Grafitni modeli teh verzij so že lažji in ribolov z njimi ni utrudljiv.

Rod3 – primer novejšje dostopne muharice #4, primerne tako za začetnike kot tudi za malo bolj izkušene. So precej lažje in s primerno ne prehitro akcijo.

izvedbo, drugače nam palica enostavno ne deluje ali pa postane nekako »naporna«. Moj zadnji tak nakup je bila na primer palica Sage ONE, ki sem si jo sestavil po praktično petnajstletnem premoru in uporabi vedno istih starih modelov iz omare. Vidno vznemirjen ob vseh napovedih in trgovskih superlativih sem jo tudi dobro preizkusil. Ne glede na to, koliko sem ji dal možnosti, da se izkaže, sem jo po treh tednih tudi naprej prodal. Zelo dobri meti za ribolov na daleč in nič drugega namreč niso nekaj, kar jaz od palice potrebujem, je pa zato verjetno osrečila nekoga drugega. Na koncu sem se vrnil na to, kar imam, ker se je za moje potrebe enostavno izkazalo za najbolj primerno. Moji najpogostejši revirji (verjetno pa nisem edini pri nas) so namreč manjše reke, precej zaraščene in običajni dan v sezoni je zadnja leta, če želimo ali ne, ob nizkem vodostaju. Zato se najbolje obnesejo malo počasnejše palice, ki se z nazivno vrstico zelo hitro naložijo in palica deluje že na kratkih razdaljah. Omogočajo enostavne kolutne mete in so zelo primerne za ribolov nekje od pet do deset metrov razdalje, redko preko dvanajst. Zato mi tudi dolžina palic preko dveh metrov in pol predstavlja nepotrební balast. Obenem te palice tudi precej bolje varujejo tanjše predvrvice in nas ni strah tudi precej močnejše utrujati običajnih rib, ob uporabi spodnje tretjine palice.

Osnova pri izbiri palice je zato po mojem vprašanju: kje, kako in kaj bomo z njo lovili. Verjetno že imamo nekaj osnovnega in tudi ponovni nakup podobne palice nekako nima nikakršnega smisla. Morda pa smo ugotovili, da našim ribam ni kos ali pa obratno, da imamo zadevo za lokalni ribolov precej predimenzionirano in bi radi nekaj drugačnega. Morda smo spoznali koga, ki se zadeve loteva drugače, in ga vprašali za zanimiv nasvet in ga tudi dobili.

Palice za moderno muharjenje z ličinko so rahlo daljše, namenoma dokaj hitre ali precej hitre, kjer se večinoma krivi le vrh palice. Z metanjem vrvice nimajo prav veliko ali celo nič skupnega. Precej hitro lahko z njimi reagiramo na zaznani prijem in s tem omogočajo hitrejšje in boljše realizacije prijema. Pomoč pri utrujanju in delovanju

palice med utrujanjem pri ribah običajnih dimenzij pa se običajno kompenzira z izbiro palic najnižjih razredov, večinoma deklariranih med 1 in 3. Pri izbiri slednjih je, kot vedno, tudi tukaj dobro zadevo preizkusiti, če se le da. Zadnja leta so zelo popularne CTS palice različnih modelov, ki jih v Sloveniji srečujemo lahko praktično dnevno. Tudi če jih ne moremo preizkusiti, imamo zelo veliko muharjev, ki jih lahko vprašamo za nasvet glede nakupa. Nikakor ni treba, da se omejujemo zgolj na omenjene modele iz Nove Zelandije, tudi karkoli drugega je lahko prav kakovostno in morda tudi ceneje, še posebej palice evropskih proizvajalcev ali ponudnikov. Vsekakor pa ni treba, da lovimo s Sage ESN, da bi bili uspešni. Razen če nam cena ni nobena ovira, pa še takrat ni rečeno, da nam bo model odgovarjal.

Za palice, s katerimi lovimo klasično s pomočjo vrvice, so zahteve precej drugačne. Obenem pa je izbira omenjenih verjetno največja in tudi tu ni izbira prav nič lahka, prav nasprotno. Kot že rečeno, si najprej določimo cenovni razpon, ki nam izbiro zmanjša, a je še vedno precej velika. Zelo pomaga, če približno že vemo, kaj nam ustreza ali pa smo nekaj podobnega od kolegov ali v trgovinah že preizkusili. Pomembno je, da se zavedamo, da se modeli glede na spremembo dolžine lahko zelo spremenijo. Na primer kolegova palica nam je zelo všeč, a mi bi radi imeli model, ki je nekaj deset centimetrov daljši ali obratno. To lahko palico istega razreda vrvice namreč zelo spremeni in ima druga precej drugačne lastnosti. Morda obisk kakšnega sejma pred nakupom tudi ni odveč. Včasih smo že hodili v tujino v trgovine in tudi tam preizkušali palice.

Za konec še nasvet: če kupujete palice za druge, po možnosti za otroke ali začetnike, je najbolje, da predhodno ugotovite, kakšne so palice. Nikakor naj ne bodo (pre)hitre, saj bodo zavirale proces učenja metanja, ulov manjših rib bo komaj zaznan, več bo trganja predvrvic in še kaj. Lahko so tudi zelo poceni, samo pazimo, da niso kakšne starinske, kot so jih na primer imeli naši dedje.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

Rod4 – primer modela palice iz leta 1997, ki še vedno na tržišču dosega visoko ceno zaradi svoje globoke parabolične akcije ter posledično zelo udobnega ribolova.

Postrv, korenček, por, čebula, zelena in krompir so osnova preprostega, a plemenitega pomladnega krožnika.

KUHANA POSTRV Z ZELENJAVO IN VINOM

Aprila se pri nas začne muharjenje v domala vseh muharskih revirjih. Lotevajo se me radostni občutki, kot da se po dolgi zimi vse znova postavi na svoje mesto. Dnevi so daljši, svetloba je mehkejša, voda nas kliče k sebi. Ko prvič spomladi obujem ribiške škornje, stopim v vodo in zamahnem z muharico, se v meni prebudi stari nemir, ki sicer ne traja dolgo, vendar ga vedno znova iščem po zaprašenih koticah duše. Ne gre le za ribolov, temveč za občutek, da se vrača nekaj domačega, nekaj, kar sem pogrešal in je znova tu.

Drst postrvi je končno za nami in sezona se znova začneja. V mislih že vidim prve mete, previdne korake ob vodi, opazovanje vode, izbiro umetne muhe in lepo ribo, ki jo z občutkom pripeljem v podmetalko. To so trenutki, ki jih težko opišem komu, ki ni nikoli stal v vodi in gledal vanjo v skorajda pobožnem upanju na uspeh. Toda kaj bi o tem pravil vam, tovarišem ribičem!?

Aprila lahko uplenimo potočno postrv, soško postrv in šarenko. Sam sem tokrat ujel šarenko in jo doma pripravil tako, kot mi je posebej ljubo v tem času, ko se vse prebujata in raste okoli nas.

Ko se vrnem z ribolova, mi ni vseeno, kako bom pripravil plen. Marsikdo najprej pomisli na pečeno postrv, na ponev, pečico ali žar, vendar sam menim, da ni vedno treba poseči po takšni metodi priprave. Postrv resda najpogosteje pripravljamo na najbolj neposreden način – celo vtaknemo v pečico, na ponev ali na žar. Prav v teh treh oblikah se pojavlja tudi v večini receptov in kuharskih zbirk, kjer se pečeno ali ocvrto meso postrvi največkrat povezuje z limono, peteršiljem, koprcom, česnom, maslom in oljčnim oljem. Pogosta je preprosta priprava, pri kateri ribo le očistimo, osušimo, solimo, v trebušno votlino dodamo nekaj zelišč in rezine limone, nato pa jo spečemo do trenutka, ko meso ravno odstopi od kosti. Veliko domačih receptov postrv razume kot hitro, čisto in hvaležno ribo za ponev ali pečico, ker ne po-

trebuje veliko dodatkov in ker njen okus najbolje zasije takrat, ko je priprava preprosta.

Toda glejte, ribe so odlične tudi kuhane! Pri kuhani postrvi pride okus mesa do izraza na drugačen, nežnejši način. Če jo spremljajo aromatična zelenjava, kuhan krompir, malo limone in preprosta »omaka«, nastane jed, ki je hitra za pripravo in zelo okusna. Prav tu se mi zdi zanimivo, da smo na kuhano postrv skorajda pozabili, kot bi bila takšna priprava manj zanimiva, rezultat manj okusen. Pa ni. Ljudje postrv najraje pečemo, ker nam je verjetno tak način priprave bližju, ker nam je všeč zlatorjava koža ter vonj olja ali masla. Toda postrv lahko imenitno pripravimo tudi na pari, poširano ali kuhano v aromatični osnovi. Tudi sodobnejši recepti postrv redno predstavljajo kot ribo, ki je primerna ne le za peko, temveč tudi za kuhanje, kar samo potrjuje, da gre za izjemno, vsestransko surovino, način pa za zelo primeren, celo prefinjen.

Zakaj šarenka? Ker je pri nas, poleg potočne postrvi, tudi ena bolj dostopnih rib za domačo kuhinjo, saj jo lahko kupimo tudi v ribarnicah. Obenem gre za zelo pomemben in kakovosten izdelek slovenskih hladnovodnih ribogojcev. Statistični urad je za leto 2024 navedel, da je v Sloveniji med hladnovodnimi vrstami močno prevladovala prav vzreja šarenke, saj je bilo vzrejene nekaj več kot 590 ton, kar lepo pokaže, kako pomembno mesto ima v domači

Dišeča zelenjavna osnova z vinom, lovorjem in poprom je temelj, v katerem se postrv skuha nežno in z občutkom.

ponudbi. Takšno ribo si zato lahko pripravi tudi kdo, ki je ni ujel sam, ampak jo je kupil. In prav je tako. Na ta način se lahko skuha in pripravi tudi katerakoli druga bolj kakovostna domača riba, tudi morska. Seveda pa je posebno lepo, če si postrv uplenimo sami. V tem je nekaj žlahtnega in tudi spoštljivega, kar je zelo v duhu slovenske ribiške tradicije.

Doma smo trije, zato sem tudi ta recept prilagodil za tri osebe. Na fotografiji je sicer ena sama postrv, vendar je bil krožnik od začetka zamišljen kot kosilo za našo tričlansko mizo.

Na modro ali na lešo?

Riba »na modro« je star, razmeroma natančno določen način priprave, pri katerem mora biti riba zelo sveža in z nepoškodovano naravno sluzjo na koži. Prav ta sluz v stiku z vročo kislom tekočino poskrbi za značilen modrikast odtenek, po katerem je jed dobila ime. Takšna riba se potem le nežno pošira, brez posebne tehnične obdelave in močnih dodatkov. Gre za malce posebno, skorajda bi lahko rekli obredno pripravo, pri kateri je pomembna svežina ribe in velika mera občutka s surovino.

V nasprotju z ribo na modro pa gre pri ribi »na lešo« v osnovi za kuhano ribo v jušni osnovi. Izraz izhaja iz italijanske besede *lesso*, torej kuhano. Pri taki pripravi ribo počasi kuhamo v vodi ali blagi osnovi, pogosto z nekaj zelenjave, lovorjem, peteršiljem ali oljčnim oljem. To je za moj okus bolj domač in preprostejši način priprave. Ni tako poseben kot riba na modro, je pa zelo hvaležen, ker lepo ohrani okus ribe in je tudi lahko prebavljiv. Riba »na lešo« je posebej domača morskim narodom, ki že dolgo znajo iz dobrih rib narediti veliko z zelo preprostimi sredstvi. Ob jadranski in širši sredozemski obali tako najraje kuhajo kakovostne morske ribe, nežno in brez odvečnega zapletanja, da ohranijo njihov okus. Pravzaprav pa lahko na podoben način pripravimo skoraj vsako dobro ribo, tudi postrv, če je le sveža in lepa. Čar take priprave je tudi v tem, da na koncu ne dobimo le ene jedi. Najprej nastane prijetna, dišeča ribja juha oziroma osnova, nato pa še glavna jed: kuhano ribje meso, ki ga ponudimo s prilogo po svoji želji, naj bo to krompir, zelenjava, oljčno olje, omaka ali le kos dobrega kruha.

Jaz sem želel postrv preprosto skuhati v aromatični osnovi. To pomeni, da nisem pripravljaj postrvi na modro v strogem kulinaricnem smislu, ampak kuhano postrv »na lešo« oziroma z občutkom poširano postrv v zelenjavni osnovi. V loncu sem želel ustvariti dišeč temelj iz zelenjave in začimb, v katerem riba ostane sočna in nežna.

Sestavine za 3 osebe

Za pripravo ribe na lešo, kuhanega krompirja z maslom in peteršiljem, hrenove omake in sveže redkvice potrebujemo:

- 3 očiščene šarenke ali druge kakovostne postrvi
- 1 večji por
- 3 korenčke

Postrv kuhamo rahlo, brez močnega vrenja, da ostane meso sočno in nežno.

- 1 čebulo
- 1 do 2 stebli zelene
- večji šopek peteršilja
- 2 lovorjeva lista
- 10 do 12 zrn črnega popra
- sol
- 1 limono
- 2 do 3 žlice oljčnega olja
- 8 do 10 srednje velikih krompirjev (naj ne bo prevelik)
- 50 g masla
- 2 do 3 žlice sesekljanega peteršilja
- malo limoninega soka
- sol po okusu
- šopek svežih redkvic
- 3 dl belega suhega vina (na primer primorska Rebula)

Za omako ali spremljavo po želji

- 2 do 3 žlice kisle smetane ali crème fraîche
- malo naribanega hrena in nekaj kapljic limoninega soka
- sol in poper
- sesekljan peteršilj

Priprava

Najprej pripravimo zelenjavno osnovo, v kateri bomo kuhali postrvi. Por operemo in narežemo na kolobarje, korenje olupimo in narežemo na večje kose, čebulo razpolovimo, zeleno očistimo in narežemo, peteršilj pa grobo sesekljamo oziroma pustimo kar v vejicah. V večji lonc damo pripravljeno zelenjavo, dodamo lovorjeva lista, zrna črnega popra, nekaj soli in prilijemo toliko vode in vina, da bo pozneje riba lepo pokrita. Dodamo še malo oljčnega olja in vse skupaj zavremo. Osnovo nato na zmernem ognju kuhamo približno dvajset minut, da se okusi povežejo in voda prijetno zadiši po zelenjavi in začimbah.

Medtem pripravimo krompir. Olupljen krompir skuhamo v slani vodi, da postane mehak, vendar ne razkuhan. Ko je kuhan, ga odcedimo, dodamo maslo in sesekljan peteršilj ter ga nežno pretresemo ali premešamo, da se lepo obda z maslom in zelišči. Krompir naj ostane topel, saj ga bomo postregli ob ribi.

Ko je zelenjavna osnova pripravljena, vanjo previdno položimo očiščene postrvi, ki pa jih ne solimo. Ogenj zmanjšamo, da tekočina ne vre premočno, ampak le rahlo. Riba kuhamo nežno, približno deset do petnajst minut, odvisno od velikosti. Pri taki pripravi je pomembno, da postrvi ne prekuhamo. Meso mora ostati sočno, mehko in se mora lepo ločiti od kosti. Ko je riba kuhana, jo previdno vzamemo iz lonca in pustimo trenutek počivati. Riba je kuhana, ko iz nje z lahkoto potegnemo hrbtno plavut.

Na hitro pripravimo še hrenovo omako. Kisli smetani primešamo nariban hren, nekaj kapljic limoninega soka in malo soli. Omaka naj bo sveža, rahlo pikantna in dovolj nežna, da ne prekrije okusa

Kuhana postrv, krompir z maslom in peteršiljem, hrenova omaka in sveže redkvice pričarajo preprost pomladni obrok.

ribe. Redkvice operemo in jih ponudimo sveže, cele ali narezane, kot hrustljivo spremljavo.

Na krožnik najprej položimo kuhano postrv, zraven dodamo krompir z maslom in peteršiljem, po želji še nekaj kuhane zelenjave iz osnove, žlico hrenove omake, rezino limone in nekaj svežih redkvic. Ribi odstranimo kožo, jo prelijemo z oljčnim oljem in solimo s solnim cvetom. Če želimo, lahko ob začetku ponudimo tudi skodelico precejene osnove, v kateri se je kuhala riba. Tako dobimo najprej prijetno, blago juho, potem pa še glavno jed. Prav v tem je čar take priprave; iz ene lepe ribe in nekaj dobrih sestavin nastane preprosto, domače in zelo plemenito kosilo.

Vinska spremljava

Ob tako pripravljeni postrvi prisegam na belo vino, ki je suho, živo in dovolj zadržano, da ne »povozi« neznega ribjega mesa. Zelo lepa izbira je *rebula*, ki smo jo uporabili tudi za kuhanje. Njena svežina,

mineralnost in citrusi se lepo ujamejo z aromatično osnovo, limono in hrenovo omako. Če bi želel malo bolj zeliščen in napet slog, bi lepo delovala tudi *sauvignon blanc*, recimo iz štajerskega okolja, od koder so takšna vina pogosto res lepo sveža. Tretji predlog je lažji *chardonnay* brez izrazite lesne arome, saj zna lepo zaokrožiti maslo in krompir, a je še vedno dovolj čist spremljevalec nežne ribe. *Rebula* je na splošno pri takih jedeh posebej hvaležna prav zaradi svežine in mineralnosti, ki ju slovenski pridelovalci sami poudarjajo.

Če bi želel biti že bolj prazničen, bi zraven zelo lepo godil šampanjec, predvsem slog *blanc de blancs*, kajpada brut. Ta tip šampanjca je praviloma izostren, celo neposreden, citrusen in mineralen, zato se lepo poveže s predstavljenimi jedmi. Ni treba, da je stvar preveč razkošna in kičasta. Pomembno je predvsem, da je vino suho, vitko in brez pretežkih tonov. Od slovenskih penin bi po podobni logiki zelo lepo delovala tudi kakšna klasična penina, na primer iz okolice Gornje Radgone, Posavja in tudi Primorske.

Če na mizi ne želite alkohola, bi ubrali pot čistosti in svežine. Prva izbira je dobra mineralna voda z mehurčki, zelo hladna, z rezino kumare ali limone, ker lepo očisti usta med grizljaji ribe, krompirja in hrena. Druga zelo lepa spremljava je bister, pasteriziran jabolčni sok ali še boljše rahlo razredčen naravni jabolčni mošt, ki ima dovolj kisline in sadnosti, da ostane živ ob ribi, ne da bi bil pretežak. Pri taki jedi res ni treba komplicirati, le riba naj ostane na prvem mestu.

Pomlad je čas, ko se vse znova začne. Voda oživi, vrt zadiši, miza pa si znova zaželi svetlih, čistih okusov. Prav zato se mi zdi tak krožnik nekaj posebnega. V njem je riba iz naših voda, zelenjava, ki raste blizu nas, in preprost način priprave, ki spoštuje sestavine. A saj veste, hrana nikoli ni samo hrana. Najlepše postane šele takrat, ko jo pripravimo z veseljem in jo delimo z ljudmi, ki nam nekaj pomenijo. Takrat kuhana postrv ni več le kosilo, ampak postane praznik pomladi, domačnosti in vsega lepega, kar še znamo ohraniti med seboj. Naj živi slovensko ribištvo, naše vode in ljudje, ki jih spoštujejo!

Jure Ušeničnik

Ko se meso lepo loči od kosti, vemo, da je bila postrv kuhana prav.

Prebujanje pomladi (foto: Egičiji Rozman)